28ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7551 22 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1911 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

7 Mars 1911 28me année N. 7551

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՏ ԶԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
ՏԵՍՆԵԼ Դ. ԷՋԸ

Կ. Պոլիս Գալաթիա

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

Ազգին Օրաթերթը

10 PARAS

آره‌ولك
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین یویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMENIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple, Galata

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Մեր հայ կաթոլիկ հասարակութիւնը կրկին տագնապի մէջ է։

Կաթողիկոս-Պատրիարքի ընտրութեան առթիւ տեղի ունեցած բուռն կռիւը Գոյունեան գերապայծառի դէմ և անոր չարաչար պարտութիւնը, ժամանակաւոր յաղթանակ մը միայն եղաւ մեծամասնութեան համար։ Գոյունեան նահանջեց թէև, բայց ինքզինք պարտուած չհամարեց և քաշուեցաւ Հռոմ, ուրկէ սկսաւ իր մեքենայութիւնները սարքել Սաքըզ Աղաֆի Պատրիարքարանին ու ընդհանրապէս բոլոր հայ կաթոլիկ հասարակութեան դէմ։ Ու իր այս քինախնդիր պայքարին մէջ Գոյունեան չվարանեցաւ ամենէն ազատոտ զէնքերուն դիմելու, նոյն իսկ անպատշաճ հայհոյանքներով լեցուն թերթի մը հրատարակութեան ձեռնարկեց, վարկաբեկելու համար իր երբեմնի հակառակորդները և այն ատենուան աղտեղութիւններ կուտակեց անոր մէջ, որ հարկ եղաւ կ. Պոլսոյ դպրոցական մի միմատութեան, վատիկանի մօտ, որպէսզի վերջ գտնէր այդ ամօթալի հրատարակութիւնը։

Անշուշտ եթէ Թերզեան կ.-Պատրիարքի տեղ այլապէս կորովի ու հեղինակաւոր անձնաւորութիւն մը պաշտօնի գլուխ ըլլար և կարենար զօրաւոր կերպով իր ձայնը լսելի ընել Հռոմի մէջ, Գոյունեան ո՛չ թէ ոչ և կերպով իր թունալից դերը չէր կրնար խաղալ, այլ նոյն իսկ իր այժմու պաշտպաններուն քովն ալ խաղք ու խայտառակ կ'ըլլար։ Բայց դժբախտաբար այդ կորովը կը պակսի Գեր. Թերզեան Պատրիարքի քով, որով Գոյունեան, Անտօն Հասունի այդ արժանաւոր հոգեւաւակը, կարող կ'ըլլայ յաղողութեամբ իր դաւերը նիւթել կաթոլիկ հասարակութեան դէմ։

Այդ դաւերուն մէկ նորագոյն արդիւնքն է ապահովաբար այն հրահանգը որ վերջերս հասած է Վատիկանէն Սաքըզ Աղաֆիի Պատրիարքարանը և զոր Թերզեան Գերապայծառ յարմար դատած էր մինչեւ այսօր մէջտեղ չհանել, գոհանալով միայն ցոյց տալ զայն Երեսփոխանական Ժողովի մէկ քանի կարեւոր անդամներուն։

Խնդիրը կաթոլիկ Հայոց ազգային կանոնագրութեան ծրագրին վերայ է։ Ցայտնի է որ օսմ. Սահմանադրութեան հռչակումէն քանի մը ամիս ետքը, Ամեն. Սապպաղեան կ.-Պատրիարքի նախագահութեամբ դուսմարուած Ազգային Երեսփ. Ժողովի առաջին նիստին մէջ, Ժողովը միաձայնութեամբ և նախագահին հաւանութեամբ առձեռն դանուած ազգային կանոնագրութեան վերաքննութեան ձեռնարկել որոշած և ասոր համար ինը անձերէ բաղկացած յանձնաժողով մը կազմած է, որոնց երկուքը եկեղեցական։ Այս Յանձնաժողովը իր պաշտօնը կատարելով պատրաստած է նոր կանոնագրութիւն մը և ներկայացուցած Ազգ. Երեսփ. Ժողովին, որպէսզի յետքընութեան և հարկ եղած սրբագրութեանց, վաւերացուի և գործադրութեան դրուի։

Յանձնաժողովին պատրաստած այդ կանոնագրութիւնը տպագրուելով, հատ մը ալ Հռոմ կը ղրկուի։

Եւ ահա՛ հիմա, բնականաբար Գոյունեանի թելադրանքներէն ազդուած, Վատիկանէն հրահանգ մը կուգայ Սաքըզ Աղաֆիի Պատրիարքարանը. անոր մէջ կ'ըսուի թէ այդ կանոնագրութիւնը հերետիկոսական և հակակրօնական ոգիով խմբագրուած է և հետեւաբար անոր գործադրութիւնը վնասակար, ուստի պատուէր կը տրուի կ.-Պատրիարքին՝ զայն նկատի չառնել։

Ասիկա պարզապէս ջնջումն է հայ կաթոլիկ հասարակութեան ազգնագրական իրաւունքներուն, բուն իսկ Հռոմի ձեռքով, և հաստատումը կրօնական բացարձակապետութեան։

Այս հրահանգին առաջ բերած տպաւորութիւնը և յուզումը հայ կաթոլիկ հասարակութեան, մանաւանդ աշխարհական տարրին մէջ, շատ խորին է և նոյն իսկ, եթէ հրահանգը պաշտօնապէս երեւան հանուի ու Երեսփ. Ժողովին ներկայացուի, կրնայ մեծ երկպառակութեան մը առիթ ըլլալ, որովհետեւ հասարակութեան ողջախոհ մեծամասնութիւնը երբեք տրամադիր չէ գլուխ ծռելու Գոյունեանի մը վրէժխնդիր ոգեկալութիւններուն։ Եւ անշուշտ այս բանը գինանալուն համար էր որ Ամեն. Թերզեան Սրբազան ուրբաթ գիշերուան Ժողովին յայտարար չդատեց վատիկանի այդ պաշտօնաթուղթը մէջտեղ հանել։

Բայց անշուշտ այդ պաշտօնաթուղթը յաւիտեան կարելի չէ ծածկել։ Կա՛մ Թերզեան Գերապայծառ զայն կերպով մը ետ առնել պիտի տայ, ցոյց տալով վատիկանի ապագայ ծանրակշիռ հետեւանքները, որոնք կրնան ծագիլ այդ հրահանգի հրապարակումէն և կա՛մ պիտի ընտրուի, ի վերջոյ, զայն բերել Երեսփ. Ժողովի առջեւ։

Առաջին պարագային՝ խնդիրը հարթուած կարելի է նկատել, իսկ եթէ ոչ փոթորիկը կախուած կը մնայ հայ կաթոլիկ հասարակութեան գլխին։

Ցաւալին այն է որ շատ յոյս չկայ թէ Թերզեան Գերապայծառ կարենայ խօսք հասկցնել իր Հռոմի մեծերուն որքա՛ն ատեն որ Գոյունեան հո՛ն համակրանք ու վստահութիւն վայելէ և ասոր համար ահա տագնապը կայ ու կը մնայ, անակնկալ երկունքներով լի։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ ԷՋԵՐ

ԹԱՏՐՎԱՒ

ՖՐԱՆՖՕ-ԹՐՔԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Ա.

ՖՐԱՆՖՕ-ԹՐՔԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ. — Այս զաւեշտագրական տրամախօսութիւնը ծանօթ է արդէն Զարօբլը Արքին Աղա խորագիրով։ Արքին աղա եւրոպական նորաձեւութիւններէ խրտչող թիփ մըն է։ Ֆրանֆօ-Թրքական Պատերազմ խորագիրը արդէն սուր դիտողութիւն մը ունի, իմաստէն բոլորովին տարբեր բան մը։ Զէնքերու խրտնսիկ չկոխիներն փոխարէն կը գտնենք խրմպլերու չազակրատութիւնը, եւրոպական և թրքական նորաբանութեանց չորս։ Նար պէյ ունի այս կարգի սեռ մը.— ԱլպՃրանկան։ Ֆրանֆօ-Թրքական Պատերազմ, Միքայել Կիւրճեանի և Օտեանի հեղինակութիւնը կը կրէ։ Գիրքը կրած բլալով Կիւրճեանի ազդեցութիւնը, եղած է երգիծախառն դաւեշտ, մերթ բառախաղերով ընդմիշտուած, ընդհանրապէս զարհուրելի ռամկագիտութեամբ։ Օտեան՝ Կիւրճեանի ուխտով տաճկացած կը թուի։ Զլեկի իգականութեան մը բոլոր անակնկալները խառնուած են պեխաւոր կառակերգութեան մը։ Որքան որ գիրքը իր ընտրած գեսանին վրայ դատելով, յաջող է, սակայն ունի ընթացիկ գնացք մը, որուն կ'երթն դիւրին յաջողութիւն։ Երգիծական գրողը անպատճառ սարսռուած չէ ռամկական նիւթերուն քով ռամիկին գռեհիկ լեզուն ալ իւրացնելու։ Անշուշտ ԵroՏ՝ նմուշի մը սիրոյն համար լոկ գծուած է այս տեսակէտին։ Հեղինարանը, երգիծագէտն ու զաւեշտագիրը իրենց առեղծագործութեան պատրուակները ժողովուրդէն և հրապարակի կեանքէն քաղելուն պատճառով, հայելիներ պատրաստած կ'ըլլան, զանոնք ջնարակելով ռամկական կամ ժողովրդական ոգիով և ոչ թէ անոր լեզուական ժանդամ զրահով։ Բայց Կիւրճեանի հագատարութիւնը և ամուքելի ճաչակը, և Օտեանի դիւաբերուն և ռեալծագործութեան երաշխիքը՝ ձեռք ձեռքի, դուրս կը բերեն անառարկելի թիփ մը, ունկնդիրներու առջեւ ասնելի դարձնելու յատկութեամբ։ Այնուամենայնիւ քամ սակայն այս ասնելի դարձնելու հոգը չէ կանխամտածուած։ Ասկէ առաջ, զաւեշտական չարաթաթերթերու մէջ դժբախտութիւնն ունեցած ենք վերոյիշեալ սեռին պատրուակին տակ կարդալ կատարեալ բաղնիքագրութիւններ, որոնց համար այնքան մեկան թափած ըլլալ կը թուի Լիլա։ Ալփէարի պարբերական յայտնութեամբ, բերանփօխ մը ապահովուած էր օսպարի և խսվուլուի գրականութեան դէմ։ Լիլա, իր զաւեշտական բնածին ճկունութիւնները երբեմն աղէկ, երբեմն ընթացիկ և միջինակ ատաղձներու վրայ խմած է։ Ինչպէս ըսի, ոչին լաւ է, սակայն եղանակը գէշ։ Ժողովրդական ըլլալու մարմաջով— խօսքս Զարօբլը-Արքին գրքին համար է գլխաւորաբար — դաեհիկ լեզուաբանութիւնը իր ամբողջ տուիքներով կիրարկելն անհանդուրժելի է։ Եւրոպական երգիծապէտները այս ճենճոտ հատառութիւններէն հեռու կը կենան։ Զարաւորութիւնն իր անհեթեթութիւնը չունի, հեւանաբար երգիծական այս ճշմարտութեան չուրջ դեգերելու է։ առանց հասարակ տեղիքներու խորը մտնելու։ Ընթերցողը պիտի կուտէ անշուշտ թէ կիրարկուած լեզուն ենթակային բերանը դրուածը չէ, և թէ եւեթեմբ կարելի է այդ եղանակին, ձեւն ճշմարտութիւնը ըմբռնել։ Ֆրանֆօ-թրքական պատերազմ, իր տրամախօսական կամ բեմադրելի գոյնին տեսակէտով, պակաս մը ցոյց կուտայ, — ընդմիջումներու անհաշտ յոգնաւորում մը։ Ամէն պարագային սակայն, լաւ կէրպով իւրացուած ծայրայեղ ռամկաբանութիւնը մնաքա՛ կ'ելնայ։ Կիւրճեան, առանց մէջ ձեռնհաս է։ Իր բառախաղերը լոկ նմանաձայնութեան մը ոլորոյն չէ զոհած։ Վերջապէս սա գիտել կուտամ թէ Կլէպատարայի հայերենիքէն գաղթող գրողներու մէջ առաւել կամ նուազ երգիծականի, հեգնաբանի, կէս լուրջ ֆանթազիսթի մը ոպրդած է (*)։ Փարաւոնի երկրին ալաբանութիւնները, տափարակութիւնը և խափշիկներու grimaceները անուղղակի կերպով ակամաւոր հեգնող կը դարձնեն։ Փաքր Ասիոյ ժողովուրդը իր երկրին լեռներուն, բարձունքներուն պատճառաւ, հոգեբանական և առաւուծային խորհուրդով մը եղած է աշուղ, բանահիւս և արդիական բանաստեղծ։ Ասոնք վարիաններ են լոկ։ Զարօբլը-Արքինի հեղինակները առանց ռամկագիտական ձեւակերպութիւններուն դիմելու, եթէ անոնց ոգին միայն պահէին, աւելի արուեստաւոր պիտի ըլլար իրենց երգը։ Կիրարկուած լեզուն և գրքին հերոսը զատ զատ թիփեր են, իրարմէ չի զանազանուելու սատիճան։ Այսպէս, — խօսքը արդի երիտասարդներուն հասցէին կ'ուղղուի.— «Ամէնքը քամ քամի պէրէսաէ սրխմէնը սէջէն չենք չորոնք չարչըլը մը չելար... հավոզ պիչիմի չարխաներ, խունիի պէս բոթիներ օտուրնին, խաղբնի պէս եսխաներ, գալք կեռէլիմ պլրլներ, մորքանին ըսա՛ ջաթալը կայ, քէվճէն կայ, ելիպաչն կայ, չալը սիւիրիւրէպին կայ, բանթալանին ըսա խասրի պէս միներնուն փակած, վրանին աճալ աճայիպ հատեր»։ Եթէ կարելի է ըսել, արեւելեան աչխարհաբարը կարծես պոռնկացած է արեւմտեանին թերութիւններուն հանդիպելով։ Հեղինակը յանցանք չունի իր սեղծագործութեան տեսակէտով, և սակայն իր լեզուական անվերապահութիւնը դատապարտելի է մասամբ։ Հեղինակը, դիւրինէն խուսափող և դժուար արուեստին մօտեցող է։ Ֆրանֆօ-թրքական պատերազմը հաճելի ժամանց մըն է տնական խմբակներու մօտ։ Ծապվար գաւառին մէջ սրպդած մարդուկ մըն է Արքին։ Այսինքն, ԵroՏի ծանօթ նոր երկին և կամ անջատէլերուն քով, Ֆրանֆօ-թրքական պատերազմը, ազդակրուած գրականութիւն մը կը մնայ։

ՋԱՎԱԼԸՆ.—ԵroՏի զուտ հեղինակութեամբ գրի առնուած մէկ երկու պրակնոց էջ մը։ ԵroՏ՝ երբ առանձին կը մնայ, յայանի կ'ընէ իր յատկանիշը։ Ռամկագիտութեան լեզուն չափաւորած է, սակայն թոյլ և անբաւարար է այս անգամ սանրծագործութեան մէջ։ Բաղձական կառակերգութիւն մըն է, զոր ակամայ գրի առած կը թուի։ Սակայն այս էջը միամիտ ժամանցներու կրնայ առարկայ դառնալ։ ԵroՏ լոկ պիտի մնայ իր ազնուական հեգնաբանութիւններով, ոչ թէ զաւեշտներով ու ժողովրդական երգիծանքներով։

Լ. ԻՍԱՃԱՆԵԱՆ

(*) Բիւզանդիոնի մէջ, Թէքէեանի ըսած գրագրած Միսիսիրը, տիպար երգիծանկարիչ մըն է։ Այդ սեռը կը նախընտրեմ ես։

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Բերացիները աղուոր վրէժ մը առին բնութենէն որ այսքան երկար չարաթներ զիրենք տունը պահեց՝ ստիպելով կրակարանէրուն ու ջերմոցին չուրջը կծկելու։ Ասոր փոխարէն, ահա ամբողջ չարաթ մը, մանաւանդ այս վերջին գիշերները Բեռա իր սիւբ կը հանէ՝ գեղեցիկ օդերով իր բարեկենդանային խնէնչուներները ցուցադրելով Մեծ Պողոտային ինչպէս և կողմնակի փողոցներուն մէջ։ Անհամար բազմութիւն մը, ամէն տեսակ մարդերու և կիներու, որոնք սովորական հագուստով կամ Բարեկենդանի տարազով, ինքզինքով թէ խաւաքարտէ կամ մետաքսէ դիմակով կուգան իրենց տաղանցումը ընել։ ցոփութիւններ, ցնծութիւններ պէրուտիներ՝ աղուոր, ազնիւ, ծպտուած, ներկուած, խառն ի խառն մայթին վրայ կը թափեն իրենց համով թէ անհամ կատակներու միմոսութիւնները։ Կոմմակի փողոցներն չարունակ Մեծ Փողոցը կը խուժեն, խանութները լեփ լեցուն են, մայթերուն վրայ ալ անցուդարձի ճար չկայ։ Կառքերը կը սուրան՝ իրենց հետ առնելով քրքջոց՝ զուարթ զոյգեր, որոնք գինովութենէ և զուարճութենէ խելագրած են։ Վիժոց, ազնուական, ժխոր, աղաղակ, անցուդարձ, հրճուանք, կատակ, ծպտում, երգ, ծիծաղ, խնծիղ զիրար կը խաչատեն։ Պարանդէսները վայելող վարողներ, ուրախութիւնը կը պոռթկայ դէմերէն, փեղկերէն կոկորդներէն որոնք յոգնիլ չունին։ Ամէն կողմ կերուխում, ամէն կողմ զուարճութիւն, գիներբուք հրճուանք...։

Բարեկենդան է։

Փողոցին անկիւնը, մայթին վրայ, կառքին վրայ, լոյսին տակ, մայթին մէջ զոյգեր, խումբեր, այլազան կերպով ու տարազով ծպտումներու, որոնք կը յիշեցնեն մեծ երկիրներու բարեկենդանային խրախճանքն ու եռուզեռը, ինչպէս Հռոմի և Նիսի՝ որոնց տեսարանները կը պարզեն Թէպէ Պարիի սինէմաթէկրաֆն ու չրջուն բանօրամաները։ Լաթեանան իր ճչող, խուժդուժ եղանակները կը ցանցնէ ծպտուած զրօսաէրներուն առջեւ, փողոցային ընդհանուր իրարանցում մը որ խելքի պայծառ կուտայ, անեւ ծպտումներ որոնք կոպիտ քաջքաներ ու քրքիչներ կը քաղեն, խեղկատակութիւններ որոնք իրական կեանքը կը պատկերացնեն, լուսիս ուելի հարազատօրէն։ Ահագին, մեծածաւալ հարանիք մը, ընդհանուր կայթառոն մը, ուր խելօքն ու անխելքը կը գիրկընդխառնուին, հանոյքը կը խաւժէ, կ'արձագանգէ, կը քալէ, կը վազէ, կը յորդի՝ զգլխիչ սատկութիւնով մը որ ներքին վիշտերը, իրական ցաւերը, հոգիի տառապանքը, կեանքի եղերկները, անկումները լացերը, տառապանքները կը հանգրուանեն։ Մարդիկ որքա՛ն պէաք ունին այդ դիմակներուն, այդ ծպտումին այդ խեղկատակութիւններուն, այդ Բարեկենդանին որ տաւայտող կեանքին մէջ գոնէ վաղանցիկ զուարթութիւն մը կը ցուցնէ՝ պահ մը մոռնալով երկի Ճարը և վաղորդայնի Անստուգութիւնը...։

ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԻԹԵԱՆ

ՀԱՅԿ. ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Պատիւ ունիմ հաղորդելու ձեզի Մարտեան 1910 չրջանին վերջերը տեղի ունեցած հետեւեալ կարեւորագոյն գործունութիւնները։

1.— Հեռուեալ Մասնաճիւղերը հիմնուած են։

Խարբուտ.—Սուսան—։Մասնաժողովի անդամներն են Տեարք Գ. Ճիլէրեան, առենապետ Յովհաննէս Սէքէրեան, ատենադպիր, Մ. Քիւրքճեան, գանձապետ։

Գալսերի.— Թուրքիա —։ Նախաձեռնութեամբ Տեարք Օնիկ Գուլումճեանի և Գէորգ Ճումճեանի։ Մասնաժողովի անդամներն են Տեարք Յարութիւն Եսայեան, առենապետ, Գէորգ Ճումճեան, ատենադպիր, Օնիկ Գուլումճեան, գանձապետ, Թադէոս Մնաքիկեան և Գրիգոր Գունտաքճեան։

Միս.— Թուրքիա —։ Նախաձեռնութեամբ Տօքթ. Ն. Տաղաւարեանի։ Մասնաժողովի անդամներն են Տեարք Մասթէոս Նալպանեան, առենապետ, Մկրտիչ Գուլումճեան, ատենադպիր, Խաչէ Բաշպէզեան, գանձապետ, և Գրիգոր Մէրգեան։

Փրնիվ.— Զուլֆերիա—։ Նախաձեռնութեամբ Տիար Ե. Աղաթոն պէյի։ Մասնաժողովի անդամներն են Տեարք Տօքթ. Զարեհ Շերիմեան, առենապետ, Տօքթ. Հրանդ Էօզէյեան, ատենադպիր, Արշակ Զամբէրթէն, գանձապետ, Տօքթ. Սարգիս Զերազ և Մանուկ Կարապետեան։

Անվերս.— Պէլճիքա —։ Նախաձեռնութեամբ Տիար Տիգրան Զամբէրթէնի։ Մասնաժողովի անդամներն են Տեարք Տիգրան Զամբէրթէն, առենապետ, Գրիգոր Պարսամեան, ատենադպիր և Որդիկ Բալճեան, գանձապետ։

Այս մասին կատարեալ առաջ կուգար որ, ըստ Ս. Գրքին, Աստուած միայն մարդը ստեղծեց իր պատկերին ու իր նմանութեան պէս։ Կինը ո՛չ մարդուն և ո՛չ ալ Աստուծոյ նմանելով, հարկ եր դուրս մնար մարդկային սեռէն։

Առաջ, բոլոր եպիսկոպոսները Պապ կը կոչուէին, այսինքն՝ հայր։

Հռոմի եպիսկոպոսը չատ դարեր ետքը կրցաւ իր գերիշխանութիւնը հաստատել։ 1081ին, Հռոմի Ժողովին մէջ որոշուեցաւ առաջին անգամ թէ Հռոմի եպիսկոպոսը միայն Պապ տիտղոսը պիտի կրէ։

Սպանիոյ Ժողովը (305ին) արգիլեց եկեղեցիներու մէջ պատկերներու և արձաններու գործածութիւնը։ Նիկիոյ երկրորդ Ժողովը (787ին) զանոնք վերահաստատեց, բայց 794ին Ֆրանքֆորթի Ժողովը կրկին արգիլեց, վերջապէս, 842ին ուրիշ Ժողով մը նորէն հաստատեց։

Պիտի ըսէք որ այդ ժողովներն ոմանք, ճակատագրականօրէն, կը սխալէին, քանի որ այդ զանազան ժողովներու որոշումները զիրար կը հակասէին։

Լռեցէ՛ք, որովհետեւ այդպէս խօսելով հերետիկոս եղած կ'ըլլաք։

Եկեղեցին սխալանքի մէջ չկրնար իյնալ բնութիւն ունի, մէկը Աստուածային և միւսը մարդկային։

Հայերը և Սուրիացիները կը դաւանին որ Յիսուս միակ բնութիւն մը՝ Աստուածային բնութիւն՝ ունի։

Մեծ պատը, որ անծանօթ էր առաջին Քրիստոնեաներուն, երբորդ դարու կէսին հաստատուեցաւ։ Առաջին անգամ Նիկիոյ Ժողովին մէջ կը խօսուի այս մասին։

Թոլեդոյի Ժողովին մէջ (400ին) կրնուեցան անոնց դէմ որոնք կը պնդէին թէ Հրեաներու և Քրիստոնեաներու աստուածները իրարմէ տարբեր էին։ Հակառակ այս Ժողովին սակայն՝ տակաւին որոշուած չէ թէ Աստուած հաւասարիմ մնացած է իսրայէլական կրօնքին թէ՝ քրիստոնէութիւնը ընդունած. այս կէտը տակաւին վէճի տակ է։

Միլէվի Ժողովը (416ին) նուիրագործեց սկզբնական մեղքի վարդապետութիւնը զոր Ս. Օգոստինոս հնարած էր։

Մաքսնի Ժողովը (585ին) յայտարարեց թէ կինը մարդկային սեռին կը պատկանի։ Այդ խնդիրը սակայն սիրահարներ երկար ատենէ ի վեր լուծած էին հաստատական կերպով։

Սարդ կ'ըլլայ, անենթեթ բան մը կը համարուէր մոլեռանդներու կողմէ։

Ժողովը յայտարարեց որ հայր ու որդի մէկ էին, թէ որդին անոր չափ հին էր և թէ անկէ ծնած չէր։ Այս յայտարարութիւնը նոր վարդապետութիւն մը եղաւ։

Բայց տակէ նոր հարց մը մէջտեղ եկաւ։ Եթէ հայր ու որդի մի են, ըսաւ վիճաբեր մը, կոյս Մարիամ թէ հօր և թէ որդւոյն մայրն է։ Ս. Հոգին ալ հայր ու որդիին հետ մի ըլլալով, Ս. Մարիամ մայրը կ'ըլլայ նաեւ Ս. Հոգիին՝ օրէնքդրած։

Հինները կը սիրէին վիճել այս խնդիրներուն վրայ որոնք կրօնական լիմարութենէ ծնունդ առած էին և որոնց վրայ այժմ ողջամիտ մարդ մը բնաւ չմտածեր։

Խնդիրը լուծելու համար, Նեստորականները խորհեցան Յիսուսի երկու անձնաւորութիւն տալ։ մին Աստուածային և միւսը մարդկային։ Ս. Մարիամ այս վերջնոյն մայրն էր և հետեւաբար Աստուածամայր չէր։

Եփեսոսի Ժողովը (431ին) դատապարտեց այս տեսակէտը, զոր մինչեւ այսօր ընդունած են Բաղդէացիք։

Բաղկեդոնի Ժողովը (452ին) որոշեց որ Յիսուս մի անձնաւորութիւն բայց երկու բնութիւն ունի։

Հայերը և Սուրիացիները կը դաւանին որ Յիսուս միակ բնութիւն մը՝ Աստուածային և միւսը մարդկային։

Մեծ պատը, որ անծանօթ էր առաջին Քրիստոնեաներուն, երբորդ դարու կէսին հաստատուեցաւ։ Առաջին անգամ Նիկիոյ Ժողովին մէջ կը խօսուի այս մասին։

Թոլեդոյի Ժողովին մէջ (400ին) կրնուեցան անոնց դէմ որոնք կը պնդէին թէ Հրեաներու և Քրիստոնեաներու աստուածները իրարմէ տարբեր էին։ Հակառակ այս Ժողովին սակայն՝ տակաւին որոշուած չէ թէ Աստուած հաւատարիմ մնացած է իսրայէլական կրօնքին թէ՝ քրիստոնէութիւնը ընդունած. այս կէտը տակաւին վէճի տակ է։

Միլէվի Ժողովը (416ին) նուիրագործեց սկզբնական մեղքի վարդապետութիւնը զոր Ս. Օգոստինոս հնարած էր։

Մաքսնի Ժողովը (585ին) յայտարարեց թէ կինը մարդկային սեռին կը պատկանի։ Այդ խնդիրը սակայն սիրահարներ երկար ատենէ ի վեր լուծած էին հաստատական կերպով։

Ամենայն դէպս, ինչպէս ասացի, Ս. Գրքին, Աստուած միայն մարդը ստեղծեց իր պատկերին ու իր նմանութեան պէս։ Կինը ո՛չ մարդուն և ո՛չ ալ Աստուծոյ նմանելով, հարկ եր դուրս մնար մարդկային սեռէն։

Առաջ, բոլոր եպիսկոպոսները Պապ կը կոչուէին, այսինքն՝ հայր։

Հռոմի եպիսկոպոսը չատ դարեր ետքը կրցաւ իր գերիշխանութիւնը հաստատել։ 1081ին, Հռոմի Ժողովին մէջ որոշուեցաւ առաջին անգամ թէ Հռոմի եպիսկոպոսը միայն Պապ տիտղոսը պիտի կրէ։

Սպանիոյ Ժողովը (305ին) արգիլեց եկեղեցիներու մէջ պատկերներու և արձաններու գործածութիւնը։ Նիկիոյ երկրորդ Ժողովը (787ին) զանոնք վերահաստատեց, բայց 794ին Ֆրանքֆորթի Ժողովը կրկին արգիլեց, վերջապէս, 842ին ուրիշ Ժողով մը նորէն հաստատեց։

Պիտի ըսէք որ այդ ժողովներն ոմանք, ճակատագրականօրէն, կը սխալէին, քանի որ այդ զանազան ժողովներու որոշումները զիրար կը հակասէին։

Լռեցէ՛ք, որովհետեւ այդպէս խօսելով հերետիկոս եղած կ'ըլլաք։

Եկեղեցին սխալանքի մէջ չկրնար իյնալ

Գարեգին Պօյաճեան

''ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի ԹԵՐԹՕՆԸ

ԹԻՒ 32

ՀԱՆՐԱՍԱՏՉԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ԿՐՕՆՔՆԵՐՈՒ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ Ն. ՍԻՄՕՆ

Կապուայի Ժողովը (նոյն տարին) վճռեց Ս. Մարիամի կուսութիւնը։

Կարթագինէի Ժողովը (253ին) որոշեց մանուկները կնքել։

Հռոմի Ժողովը (386ին) կազմակերպեց կրօնաւորներու ամբիւթիւնը։

Եկեղեցւոյ հայրերէն մին՝ Որոգինէս՝ հոգեփոխութեան վարդապետութիւնը ջատագովեց զոր Աղեքսանդրիոյ Ժողովը (231ին) դատապարտեց, ինչպէս նաեւ միւեալ ուրիշին ինքզինք ներքինացնելը, որովհետեւ Որոգինէս ինքզինքը փոքրութենէ ազատ պահելու համար իր առնականութիւնը համոզումներուն զոհած էր։

Ս. Պողոս իր առ Տիմոթէոս Թղթոյն (Գ.) մէջ յանձնարարած էր եպիսկոպոսներուն և քահանաներուն մէկ կին միայն ունենալ։ Բայց Որոգինէս այդ ևս չափազանց կը համարէր։

Նիկիոյ Ժողովը (325ին) վերջնականապէս հաստատեց եկեղեցին «հաւատամք»ով մը որ կրօնքի գլխաւոր վարդապետութիւնները կը բովանդակէ։

Դատապարտեց Արիոսականները, որոնք երբէք դարձ եռքը, կը շարունակէին, ուրիշ շատերու պէս, Յիսուսի աստուածութիւնը ուրանալ, և չուզեց սա խնդիրը թէ՝ իրրեւ հայր Աստուծոյ որդին ինչպէս ստեղծուած էր իրմէ։

Այս ստեղծումը նուաստացուցիչ բան մը կը համարուէր Յիսուսի համար։ Որդի մը որ հօրմէն կը ծնի ու անկէ երիտասարդ կ'ըլլայ, անհեթեթ բան մը կը համարուէր մոլեռանդներու կողմէ։

Ժողովը յայտարարեց որ հայր ու որդի մէկ էին, թէ որդին անոր չափ հին էր և թէ անկէ ծնած չէր։ Այս յայտարարութիւնը նոր վարդապետութիւն մը եղաւ։

Բայց տակէ նոր հարց մը մէջտեղ եկաւ։ Եթէ հայր ու որդի մի են, ըսաւ վիճաբեր մը, կոյս Մարիամ թէ հօր և թէ որդւոյն մայրն է։ Ս. Հոգին ալ հայր ու որդիին հետ մի ըլլալով, Ս. Մարիամ մայրը կ'ըլլայ նաեւ Ս. Հոգիին՝ օրէնքդրած։

Հինները կը սիրէին վիճել այս խնդիրներուն վրայ որոնք կրօնական լիմարութենէ ծնունդ առած էին և որոնց վրայ այժմ ողջամիտ մարդ մը բնաւ չմտածեր։

Խնդիրը լուծելու համար, Նեստորականները խորհեցան Յիսուսի երկու անձնաւորութիւն տալ։ մին Աստուածային և միւսը մարդկային։ Ս. Մարիամ այս վերջնոյն մայրն էր և հետեւաբար Աստուածամայր չէր։

Եփեսոսի Ժողովը (431ին) դատապարտեց այս տեսակէտը, զոր մինչեւ այսօր ընդունած են Բաղդէացիք։

Բաղկեդոնի Ժողովը (452ին) որոշեց որ Յիսուս մի անձնաւորութիւն բայց երկու բնութիւն ունի։

Հայերը և Սուրիացիները կը դաւանին որ Յիսուս միակ բնութիւն մը՝ Աստուածային բնութիւն՝ ունի։

Մեծ պատը, որ անծանօթ էր առաջին Քրիստոնեաներուն, երբորդ դարու կէսին հաստատուեցաւ։ Առաջին անգամ Նիկիոյ Ժողովին մէջ կը խօսուի այս մասին։

Թոլեդոյի Ժողովին մէջ (400ին) կրնուեցան անոնց դէմ որոնք կը պնդէին թէ Հրեաներու և Քրիստոնեաներու աստուածները իրարմէ տարբեր էին։ Հակառակ այս Ժողովին սակայն՝ տակաւին որոշուած չէ թէ Աստուած հաւատարիմ մնացած է իսրայէլական կրօնքին թէ՝ քրիստոնէութիւնը ընդունած. այս կէտը տակաւին վէճի տակ է։

Միլէվի Ժողովը (416ին) նուիրագործեց սկզբնական մեղքի վարդապետութիւնը զոր Ս. Օգոստինոս հնարած էր։

Մաքսնի Ժողովը (585ին) յայտարարեց թէ կինը մարդկային սեռին կը պատկանի։ Այդ խնդիրը սակայն սիրահարներ երկար ատենէ ի վեր լուծած էին հաստատական կերպով։

Ամենայն դէպս, ինչպէս ասացի, Ս. Գրքին, Աստուած միայն մարդը ստեղծեց իր պատկերին ու իր նմանութեան պէս։ Կինը ո՛չ մարդուն և ո՛չ ալ Աստուծոյ նմանելով, հարկ եր դուրս մնար մարդկային սեռէն։

Առաջ, բոլոր եպիսկոպոսները Պապ կը կոչուէին, այսինքն՝ հայր։

Հռոմի եպիսկոպոսը չատ դարեր ետքը կրցաւ իր գերիշխանութիւնը հաստատել։ 1081ին, Հռոմի Ժողովին մէջ որոշուեցաւ առաջին անգամ թէ Հռոմի եպիսկոպոսը միայն Պապ տիտղոսը պիտի կրէ։

Սպանիոյ Ժողովը (305ին) արգիլեց եկեղեցիներու մէջ պատկերներու և արձաններու գործածութիւնը։ Նիկիոյ երկրորդ Ժողովը (787ին) զանոնք վերահաստատեց, բայց 794ին Ֆրանքֆորթի Ժողովը կրկին արգիլեց, վերջապէս, 842ին ուրիշ Ժողով մը նորէն հաստատեց։

Պիտի ըսէք որ այդ ժողովներն ոմանք, ճակատագրականօրէն, կը սխալէին, քանի որ այդ զանազան ժողովներու որոշումները զիրար կը հակասէին։

Լռեցէ՛ք, որովհետեւ այդպէս խօսելով հերետիկոս եղած կ'ըլլաք։

Եկեղեցին սխալանքի մէջ չկրնար իյնալ

Թարգ.

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

Տանիօրդիւն.— Մասնաճիւղեր հիմնուած են նաեւ Աւանտի, Ամսոյի, Կիւրինի, Պէրկամայի — Թուրքիա — և Հարթֆորտի — Ամերիկայի— մէջ, բայց կեդր. ժողովը տակաւին չէ տացած կազմութեան տեղեկագիրները և անդամացուցակները։

2.— Հեռանալ տեղական Մասնաժողովները մասնակի կամ ամբողջական փոփոխութիւններ կրած են։

Նիւ Եորք.— Նորակազմ Մասնաժողովի անդամներն են Տարք Տօքթ. Ա. Այվազեան առենապետ, Գ. Ս. Թէպպեան, առենադպիր, Մինրան Դարակէզեան, գանձապետ, Պօղոս վրդ. Գաֆթանեան, Վեր. Ս. Պէննէեան, Տօքթ. Մ. Ս. Գարրիէլեան և Եսվհաննէս Թէլէկեան։

Պօսթրն.— Նորակազմ Մասնաժողովի անդամներն են՝ Տարք Կ. Ե. Գարակիւլեան առենապետ, Ն. Թիւֆենքճեան, առենադպիր, Խ. Գրիգորեան, գանձապետ, Մ. Սէլեան և Մ. Անէմեան։

Պրաֆրն.— Նորակազմ Մասնաժողովի անդամներն են՝ Տարք Գրիգոր Պալթայեան առենապետ, Աբրիկ Պ. Ճգնաւորեան, առենադպիր, Թադէոս Ծառուկեան, գանձապետ, Աստաւուր Նազարեան և Գասպար Մօսիկեան։

Սրվազ.— Տարք Սենեքերիմ Պաքքալեան Մասնաժողովին առենապետ և Ոսկան Շերինեան գանձապետ ընտրուած են...։

3.— Սառրեւ կը դնենք Միութեան անունով և հաւատոյ հայրենակ գիւղերու մէջ Ցունվար 1էն սկսեալ բացուած 20 նախակրթարաններու ցուցակը, զոր Միացեալ Ընկ. Տնօրէն ժողովը հաղորդած է ժողովին։

Սղերդ—Ղալեոց—, Տէր, Հաղբօ, Ղաղրան գաւառակի մէջ, Ռնաուն, Ջազ, Գուլպին, Ցոր, Մալպքան, Սասունի մէջ Հազրօ, Տիլերիկի մէջ Կրասէրտ, Քէրիբ, Կունէճանօ, Իսթրունար, Սլիվանի մէջ Հաչթէր, Հէլին և Պաշնիկ, Կիլիկիոյ մէջ Ալպիսթան, Կապան Վահկայ և Հաճիհապիլի։

Ասոնցմէ Սղերդի, Տէրի, Հաղբօյի, Ալպիսթանի, Կապանի և Վահկայի վարժարանները 1910ին Միացեալ Ընկ. կողմէ զրկէն հիմնուած ըլլալով Միութեանս փոխանցուած են։

Ինչպէս յայտնի է, վերոյիշեալ 20 նախակրթարաններուն վարչութիւնը յանձնուած է Միացեալ Ընկ.։

4.— Կեդր. ժողովը որոշեց Միութեան անունով և հաւատոյ յառաջիկայ նպաստներին վարժապետնոց մը հիմնել Վանի մէջ, 600 օսմ. ոսկի տարեկան ծախքով, որուն 450 ոսկին Միութեան կողմէ պիտի հոգացուի և մնացեալը արդէն ապահովուած է կամ և նպէրներով։ Վարժապետանոցին վարչութիւնը ևս պիտի յանձնուի Միացեալ Ընկերութեան։ Նախնական պիտոյներու և կազմածներու գնման համար 200 անգ. ոսկի գումար մը ևս տրամադրած է Միացեալ Ընկերութեան։

5.— Միութեան կողմէ հեռուեալ նպաստները զրկուեցան.

30 Անգ. ոսկի Զէյթունի կեդր. վարժարանի շինութիւնը աւարտելու համար։ 10 Ա. Ո. Զէյթունի կարօտ հիւանդներուն դեղի համար, 10 Ա. Ո. Հաճընի կարօտ հիւանդներուն դեղի համար, 15 Ա. Ո. Ազիզիէ — Սրվազ — ազգային վարժարանին 115 Ա. Ո. 130 Ա. Ո. Խորասանի (Սրվազ) Ազգային վարժարանին, 40 Ա. Ո. Տարնաէի ազգային վարժարանին շինութեան համար՝ նախապէս արդէն զրկուած էր 20 Ա. Ո., 12 Ա. Ո. Աշոտիի ազգ. վարժարանին, 20 Ա. Ո. Գուրունդրլայի Եղբայրաց ազգ. վարժարանին, 15 Ա. Ո. Ռուսմակինի (Եօզղատ) աղջկանց վարժարանին, 20 Ա. Ո. Լաթաքիայի ազգ. վարժարանին, 30 Ա. Ո. Սինանի Տիվրիկ ազգ. վարժարանին, 15 Ա. Ո. Խուռնավիլի ազգ. վարժարանին, 20 Ա. Ո. Արաբիրի ազգ. վարժարանին, 20 Ա. Ո. Արաբկիրի կարօտեալներուն, 20 Ա. Ո. Զմկածագի ազգային վարժարանին, 20 Ա. Ո. Զմչկածագի կարօտեալներուն, 20. Ա. Ո. Քէռապի ազգ. վարժարանին, 20 Ա. Ո. Քէռապի չրջակայքի կարօտեալներուն, 42 Ա. Ո. Բաշուզակի—Զարանճագ—կարօտեալներուն, 25 Ա. Ո. Հիւսէյնիկի — Խարբերդ-ազգ. վարժարանին, 20 Ա. Ո. Պիրէճիկի-Հալէպ ազգ. վարժարանին, 30 Ա. Ո. Ակնայ ազգ. վարժարանին, 30 Ա. Ո. Թամզարայի-Շապին-Գարահիսար ազգ. վարժարանին, 12 Ա. Ո. Էգրէկի-Կեսարիա ազգ. վարժարանին, 40 Ա. Ո. Խարբերդի «Արշալոյսի Հայուհեաց» մասնակցարէգին, 100 Ա. Ո. Միացեալ Ընկերութեան, 50 Ա. Ո. Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութեան, 50 Ա. Ո. Թէլէրմէնի, Բրգնիկի և Նորաշէնի Հայ-Կաթոլիկ վարժարաններուն, 70 Ա. Ո. Մուշի և Սասունի կարօտ հոգազգեստներուն հաւաքարար եղ դնելու համար,— Նախապէս երեւոյ անգամէն զրկուած էր արդէն 130 Ա. Ո., 20 Ա. Ո. Կեմէրէկի կարօտեալներուն ի նպաստ, հաւաքարար չերմաջուտութեան յատուկ նախնական պիտոյքներ դնելու համար, 20 Ա. Ա. Ատանայի Հայ-Կաթոլիկ որբանոցին, 50 Անգլիական ոսկի Նամարբլի կարօտ հոգազգեստներուն հաւաքարար եղ դնելու համար, 30 Ա. Ո. Նախապէս զրկուած էր արդէն 50 Ա. Ոսկի, 30 Ա. Ո. Պայազիտի կարօտ հոգազգեստներու հաւաքարար հոգազգեստներ դնելու համար, 80 Ա. Ո. Հաճընի ազգ. որբանոցի շինութիւնը աւարտելու համար, ընդամէնը 1026 Ա. Ո. համագումար զրկուած վերջին նպաստներուն։

6.— Հեռանալ կարեւոր նուիրատուութիւններու եղած են Միութեան.

Ա. Տեղւոյն ազգայիններէն բնիկ Ա. կրնցի Տիար Սեղրաք Դաւիթեան նուիրած է 90 եգիպտ. Ոսկի արժողութեամբ 16 արժեթուղթ «Արիքերրի է Բանիրրի ա'Լիմիրդ» 10 արժեթուղթ «Պանք ա'Ապիսիի», ինչպէս նաեւ չորս 700 Եգիպտ. Ոսկի արժողութեամբ երեք կասը կալուած Նուպարիէի 70 ֆէտան, Տէմիրտաշի 1500 Մէիր քառ. և Սահմաշի 900 Մէիր քառ. մէջ։

Բան կանոնագրի վեհանձն մարդասէրը այս նուիրատուութեամբ կը սատանայ «Պաուլոյ Անդամի» արդարը։

Բ. Մարքիզուհի Ռոպէրթօ Վենթուրի ճէնօրի, ծնեալ Ինեի ա'Ապրօ, նուիրած է 400 Անգլ. Ոսկի և անդամ արձանագրուած է 1200 ֆրանք տարեվճարով։

Բան կանոնագրի բարեբեր Տիկինը ևս «Պաուլոյ Անդամ» կ'ըլլայ։

Գ. Իզմիրի ազգայիններէն ծանօթ դրագէտ Տիար Մեսրոպ Նուպարեան նուիրած է սոյն քաղաքին մէջ ունեցած մէկ խանութը, 500 Օսմ. Ոսկի արժողութեամբ և տարեկան 30 Օսմ. Ոսկի եկամուտով զոր ցմահ ինք պիտի գանձէ։

Բան կանոնագրի ազնուագի նուիրատուն «Պաուլոյ Անդամ» կ'ըլլայ։

Դ. Բարիզի «Հայկազանց Ուսումնասիրաց Ընկերութիւնը» Միութեան տրամադրած է 16000 ֆրանք արժողութեամբ դոյլերը, որ կը բաշխուին տարեցաւոր թուղթերէ, ասոնց եկամուտները յանուն յիշեալ Ընկերութեան հայրենակ գիւղի մը մէջ նախակրթարան մը բանալու և վարելու պարտաւոր։

Ե. Տեղւոյն «Զէյթունի Բարեսիրաց Ընկերութիւնը» լուծուած ըլլալով, Դարձադիր ժողովը Միութեան յանձնած է Եգիպտական Գրէտի Ֆոնտիէի 6 պարտատոմսերը, փեր. 4ը 1886 և 2ը 1903ի,—չորս 75 Անգլ. Ոսկի արժողութեամբ—, ինչպէս և 2000 Ե. զրուշի գումար մը, որ կը կազմեն յիշեալ Ընկերութեան գոյքը, ասոնց եկամուտով Զէյթունի մէջ կրթական գործին նպաստելու և կամ աշակերտութեան միջոց հայթայթելու համար։

7.— Մասնաճիւղերէն միքանին տակաւին ժողովոյ զրկած չըլլալով անցեալ չրջանի հաշարարութիւնները, կը խնդրուի փութացնել նկատի առնելով որ Միութեան Ընդհանուր ժողովը պիտի գումարուի յառաջիկայ 20/2 Ապրիլ 1911ի կիրակի օրը։

Այս առթիւ Մասնաժողովները կրնան առաջարկութիւններ ներկայացնել Կեդ. ժողովին մինչեւ յառաջիկայ 12/25 Մարտ։

Ի դիմաց Հ. Բ. Ը. Միութեան
Կեդր. Վարչ. ժողովի
Առենադպիր
Վ. ՄԱԼԻԷՋԵԱՆ
Գահիրէ, 31 Յունուար 1911

Արտաքին Լուրեր

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԻՋԵՒ ԽՆԴԻՐ ՄԸ

Գերման մամուլը կը շարունակէ դարձեալ զրաղիլ Ֆրանսայի օտարազգիներէ կազմուած բանակով։ Բօսք կը յայտարարէ թէ Գերմանիա առանց խնդրով մը զբաղելու իրաւունք ունի, քանի որ այդ բանակին զինուորներուն էնսէն ուելին Գերմանացի են։ Ֆօսիշէ Զայթունկ ալ կ'ըսէ թէ այդ խնդրին մէջ միջազգային իրաւաբանութեան վերաբերող փափուկ կէտ մը կայ։ «Երբեք ստուգուած չէ որ պարագան թէ ռէբուիլն մը կրնայ պարտադրել օտարները որ զինուորական ծառայութեան պէտ քաղաքային պարտք մը կատարեն։ Այն ռէբուիլը, որուն կը պատկանին այս տեսակ բանակի մը զինուորները, կարգ մը պարագաներու, կրնայ պաշտպանել իրաւատէրերը առակ ինկողները։ Ֆրանսական հանրապետութեան գործն է քննել թէ ասանկ բանակի մը գոյութիւնը ներկայ պարագաներուն մէջ, օգտակար, պատշաճ և տեսական կրնայ ըլլալ։» Թան կ'ըսէ թէ սխալ բան է իրար անցնիլ ասանկ չափի կերպով յայտնուած սպառնալիքի կատակախաղէ մը որուն նպատակը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ մեր ջիղերը գրգռել։ Սիրաղարդի մէջ հրատարակուող Ֆրայէ Բրեսէ ալ կը գրէ. «Ֆրանսայի օտարներէ կազմած բանակը Գերմանիոյ զինուորական պիւտճէին հետ որ է յարաբերութիւն չունի. անիկա ֆրանսական բանակին մաս կը կազմէ և ոչ թէ գերմանականին։ Առկէ կը հասկցուի ուրեմն որ Բրուսիոյ այն պատերազմական նախարարը որ իր իրաւասութեան սահմանը կը ճանչնայ, այս խնդրին վրայ խօսելու չէր։ Ռայխսթակի վիճաբանութիւններուն առթիւ, ցոյց տրուեցան գայթակղալից դէպքեր և զինուորներու հանդէպ սպաներուն ունեցած խոտաբարոյ վարմունքները։ Ինչ պիտի ըսեն Գէրլիխի մէջ, եթէ ֆրանսական կառավարութիւնը պաշտօնական ծանուցագիր մը հրատարակելով յայտարարէ թէ այս դէպքերը «քաղաքակիրթ աշխարհի համակրութիւնը գրաւելու ընդունակ դէպքեր չեն»։

ԺԱՆՏԱԼԻՍՏ ՄԱՆՉՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Բէքինէն անցեալ Դշ.ի թուականով Նիւ-Եորք Հերալտի կը հեռագրեն թէ Ֆոնձիաարիսի մէջ հրատարակուած պաշտօնական տեղեկագիրներու նայելով, նախորդ օրը ժանտախտի ա'չ դէպք պատահած է և ոչ ալ մահ. ասիկա հանգարտութիւն ըստեղծուրութիւնէն ի վեր առաջին անգամն է որ կը պատահի։ Բէքինի կառավարական չրջանակներուն մէջ չատ լաւ գնահատուած են այն բժշկական նոր միջոցները զոր ձեռք առած են Ֆոնձիաարիսի չինական իշխանութիւնները։ Շանկ-Հայէն առնուած լուրերու համաձայն, եօթը դէպք միայն պատահած է, ինչ որ նուազագոյն թիւն է։ Բայց չինական, ռուսական և ճարոնական տզրիւրներէ առնուած լուրերուն համեմատ, համաձարակը առաջուան պէս կը տարածուի, մանաւանդ Մանչուրիոյ հիւսիսային և Լիաօ դէտին արեւելեան կողմերը։

** Բէթերսպուրկէն փետր. 19 թուականով Թայմզի կը հեռագրեն թէ Պլակովէշչենկի մէջ Զինացի մը ժանտախտ վարակուած է։ Զինական Թաղը քաղաքին ճիշդ կեդրոնը գտնուելուն համար ռուս ժողովուրդը մեծ վտանգի մը առկ կը գտնուի։

Ներքին Կեանքը

ԵՄԷՆԻ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ

Գնդապետ Բրիա պէյի յառաջապահ զօրախումբերը և զանազան ամրացած քաղաքներու պահակազօրքերը ընդհանրապէս կ'օգնեն ըմբոստներուն հետ։ Այս վերջինները յարձակում գործած են, Սանասայի ճամբան կտրելու համար նոր։ Կառաղի կռիւ մը մղուած է զինուորներուն և ապստամբներուն միջեւ։ Ըմբոստները հարկադրուած են անկարգօրէն ետ նահանջելու, փեր. 18 թիւով հատ հեռագրի մը համաձայն։

** Հաճէյտայէն փետր. 19 թուականի հեռագրի մը նայելով, Սէիտ Իսրէն սկսած է յարձակում գործել Իպէյի չրջականերուն վրայ։ Կռիւը կը շարունակէ։ Կառավարութեան հաւատարիմ մնացած ցեղերը կը նեղեն ապստամբները։

** Հէճիլէի կռուին մասնակցող ըմբոստները չկարենալով դիմադրել, 300 դրակ ձգելէ յետոյ պատերազմի դաշտին վրայ, խոյս տուած են։

** Հաճէյտալէն փետր. 19 թիւով քաղուած հեռագրի մը համաձայն, կը հասկացուի այն զոյցը թէ Սէիտ Իսրէն նորէն պաշարած ըլլայ Ասիրը։ Շաբաթ մը առաջ Ասիրի ըմբոստներուն մէկ մասը դէպի Թէհամէ ճամբայ ելած է։ Այդ ապրամտներուն նպատակն է դէպի այդ կողմերը ճամբայ ելլող զինուորներուն յարձակման արգելք ըլլալ։

** Եէմէնի արշաւախումբին հրամայատար Իզզէթ փաշա հեռագրած է թէ Զէրանիքի չէյխերը, երկար առնէ ի վեր կառավարութեան հաւատարիմ, տեղական իշխանութեանց յայտարարած են թէ սիրայօժար կը կատարեն Հաճէյտայի և Հէճիլէի տեղափոխութիւնները։

** Գոսթէմմանիի բէյռաֆները և ինթիաները զէնքի տակ կոչուած են։

ԿՐԹ. ՆԱԽԱՆՁԱՐԻՆ ՇՐՋԱՆՈՒՐԱԿԱՆԸ

Կրթական նոր նախարար Հագդը պէյ ամ չրջաներակաները յղած է նահանգներու կրթական տնօրէններուն. «Կրթական նախարարութիւնը ինծի յանձնուած ըլլալով, Աստուծոյ օգնութեամբ առանձնեցէ դայն։ Այս նախարարութիւնը այն պաշտօնատուններէն մէկն է — թերեւս առաջինը— որով մանաւանդ տիպք է շահագրգռուի ժողովուրդը առնչանդրական բէժիմի առակ, և որմէ ամէնէն շատ ծառայութիւն կը սպասեն ամենակարճ պայմանաժամի մէջ։ Թէև այդ փութկոտ սպասումը առաջ կուգայ առ բանէն որ ազգը կրթութեան — հոգեկան ծնունդ — ծարաւի է և անհամբերութեամբ կ'սպասէ գոհացած ատենել այդ տիպողական պէտքը։ Հարկ չէ մոռնել որ այդ անհամբերութիւնը աւելցած է կրթական պաշտօնատարներու անկարողութեամբ, որոնք չեն ընծայած իրենցմէ իրաւամբ ակնկալուած ոգեցոյցները բարեկարգութեան և գործունէութեան մասին։ Թէև կրթական գրեթէ բոլոր պաշտօնեաները ուսեալ մարդիկ են, սակայն ուսուցման մասին, իրենց հմտութեան բաղդատմամբ, յառաջդիմութիւն չեն գործած։ Այդ անյաջողութիւնը կարելի է նկատել տգիտութեան յաղթանակ մը կրթութեան վրայ։ Այս պարագաներուն մէջ՝ հայրենասիրական հարկեցուցիչ և ծանր պարտականութիւն մըն է եռանդն ու անձնուիրութիւնը կրկնապատկել, այդ հանգոյցը ցրելու, կորսուած ժամանակը չանելու և ապագովելու կրթութեան յաղթանակը ընդդէմ տգիտութեան։ Զերմապէս կը յանձնարարեմ ձեզի այդ ազնիւ ու նուիրական պարտականութեան բարձունքը հասնելու համար ամէն ջանք ընել, անօգուտ դժուարութիւններէ խուսափիլ՝ վարչական ամէն դիւրութիւն ընծայելով գործի մարդոց, միեւնոյն կերպով խրախուսելու զանազան տարբերու պակասող բոլոր վարժարանները անխախտ, քանի որ հաներաչխութիւնը և միաբանութիւնը առաջին օրէնքը ըլլալու են սահմանադրական բէժիմին. նոյնպէս կը յանձնարարեմ որ մղում տաք ձեր հրամանին ասկ զանուող պաշտօնատարներուն, ուսուցիչներուն և ուսանողներուն պարականութեան խօրունկ զգայնումով մը։ Անկեանութիւնը, անգործութիւնը, անհոգութիւնը, անհամանութիւնը վարչական մեքենային ամենէն ծանր խոչընդոտներէն մէկն է։ Ուստի պէտք է խուսափիլ անոնցմէ, ինչպէս պատահած է հայրենասիրութեան, առանց մոռնալու նիւթական և բարոյական պատասխանատուութիւն, առանց աչքէ կորսնցնելու ծանրակիր վարչականները ժամանակամիջոցի մը, ուր հայրենիքը ամենէն ուելի սիրողական պէտք ունի իր զաւակներու համերաշխութեան և ծառայութեանց։»

ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Կայսեր Բումելիի կողմերը ընելիք ճամբորդութիւնը երախտագիտական և հաւատարմական զգացումներ առաջ բերած է տեղւոյն ժողովրդեան մէջ։ Սքոպի ընակչութեան կողմէ քաշուած չնորհակալութեան հեռագրին ի պատասխան, Սուլթան կայս. բարեւներ ղրկած է։

** Էմիրնէի Թաղապետական Խորհուրդը որոշած է Սելանիկ զրկել պատուիրակութիւն մը, որ պիտի մասնակցի այդ քաղաքին մէջ Սուլթանին ըլլալիք ընդունելութեան։

** Ընչ. Ապահովութեան անօրէն կալնով պէս Սքոպի հասած է։ Անիկա կուսակալին հետ երկար տեսակցութիւն մը ունեցած է այն պարտաւորութեանց մասին, որոնք պիտի կատարուին, Սուլթանը ընդունելու համար։ Կը կարծուի թէ Սքոպիի Իտամէ վարժարանը պիտի յատկացուի Սուլթանին բնակութեանը։ Սուլթան Մուրատ Բ.ի մզկիթին մէջ կալլերի մը պիտի չինուի, որպէսզի հոն տեղի ունենայ արարողութիւն։ Էվկաֆի նախարարը նորոգել կուտայ Սքոպիի և Բրէշթինայի մզկիթները և ուրիշ կրօնական հաստատութիւններ։ Թաղապետութիւնն ալ փութով նորոգել կուտայ այն փողոցները, որոնք պիտի անցնի կայս. թափորը։

ԹՈՒՐՔԻՈՅԻ ՊԱՅԱՔԱՐ ՄԻՋՈՑԻՊ ՄԸ

Վերջերս քանի մը պուլկար ուսանողներ քար նետած են Սօֆիայի օսմ. հիւպատոսարանին։ Այդ քարերէն մէկ քանին զարնուած են հիւպատոսարանին դրան վերեւ դրուած կայս. զինանշանին։ Օսմ. հիւպատոս Մինէճեան էֆ. օսմ. դեսպան Ասրմ պէյի տեղեկագրած ըլլալով միջադէպը, այս վերջինը պուլկար կառավարութեան մօտ բողոքած է։ Բնութենէն մը լեռայ, Սօֆիայի դեր-սատիկանապետը օսմ. հիւպատոսարան երթալով, իր կառավարութեան ցաւակցութիւնները յայտնած է Մինէճեան էֆ.ի։

ՁՈՐԲԱԿԱԼՈՒՄ

Քանի մը օր առաջ ծանուցած էինք թէ Աչոռ Իզմիրեան անուն անձը 11,500 ոսկի իւրացնելով Պանք օֆ Էմիրիքէն խոյս տուած էր։ Եգիպտական թերթերը կ'ըսեն թէ գեղարուեստը ձերբակալուած է։ Իզմիրլեան իր զեղծումը խոստովանած է, յարելով որ գողցուած դրամը իր պարտքերուն վճարած է։ Կ'ըսուի թէ Պանք օֆ Էմիրիքի կողմէ ձերբակալման համար խոստացուած 100 ոսկին Ցոյն մը տուած է։ Իզմիրլեան Պէյէրայի Քօմ-Համատա գիւղաքաղաքը կը գտնուի եղեր Պէյէվլիի ձեւով ծպտուած։

ՊԱՇԱՐՄԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Մ. Ա Ց. կուսակցութիւնը կիրակի օրուան նիստին մէջ զբաղեցաւ պաշարման վիճակին խնդրովը։ Կուսակցութեան նախագահ Թալաթ պէյ յայտարարեց թէ Սահմանադրութեան համաձայն, կառավարութիւնը իրաւունք ունի պաշարման վիճակը երկարաձգելու, առանց Խորհրդարանին հաւանութիւնը առնելու։

ՊԱՂՏԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Նորս Տոյչէ Ալկեմայնէ Զայթունկ, Պաղտատի երկաթուղիի գծի մասին Թուրքիոյ և Անգլիոյ միջև կատարուած բանակցութեանց վրայ խօսելով, կը գրէ. «Լրագրական վիճաբանութիւնները սխալ չուկէտէ մը երեւան կուգան, քանի որ օրինաւոր կացութիւնը նկատի չառնուիր պէտք եղածին պէս։ Մինչեւ Պաղտատ երկաթուղիի գծի մը չինութեան գործը վերջնականապէս կարգադրուած է Թուրքիոյ և Պաղտատի ընկերութեան միջեւ։ Հետեւաբար խնդիրը կը դառնայ Պաղտատ-Պարսկային Ծոց գծին վրայ։ Արդ, վերջին գիծն ալ թրքական հողին վրայ կը գտնուի։ Հետեւաբար այս պայմաններուն մէջ, ո՛ւ է չարժուիր և նոյն իսկ կարելիութիւն չկայ միեւնոյն ատեն բանակցութիւն կատարելու երրորդ տէրութեան մը հետ՝ այդ գծի մասին։ Եթէ երբեք այդ տէրութիւնը Անգլիան է մասնաւորաբար, թո՛ղ իր փափաքները յայտնէ երկու տէրութեանց, որոնք պայմանագրութեամբ կապուած են իրարու։ Անգլիա կրնայ վստահ ըլլալ թէ իր փափաքները նկատի պիտի առնուին հաւասարաբար ոգեով։»

ԶԷՍԹՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

Կ. Պոլսէն Ֆրանֆիսուրթեր Զայթունկի կը գրեն թէ Նախարարաց Խորհուրդը ընդունած ըլլալով Զէսթրի ծրագիրը Անատոլուի մէջ երկաթուղիներու չինութեան մասին, խնդիրը Խորհրդարանին քննութեան պիտի ենթարկուի։ Սակայն տակաւին պարզուած չէ սա խնդիրը թէ անցեալ տարի գերման դեսպանը գանգատած ըլլայ այդ ծրագրին դէմ։ Մինչև հիմա եղած ամերիկեան առաջարկներուն համաձայն, երկաթուղիի գիծ մը պիտի չինուի Իսկենտերունէն մինչև Վանայ լիճը և Սըվազէն Սիւլէյմանիէ։ Քիլոմէթրական երաշխաւորութիւնները մէկդի դրուած չեն։ Գալով Գերմաններուն բողոքին, հանքային մենաշնորհներուն և տուրքերուն դէմ է ան։

ՊՈՏԱԿԱՆ ՀԱՍՈՒԹՅՈՒՆԵՐԸ

Պետական հասոյթներու վայ հրատարակած բաղդատական ցուցակի մը համաձայն, անցեալ դեկտեմբեր ամսոյ հասոյթները 39,904,490 զրուշի յաւելում կրած են, բաղդատմամբ 1325 տարուան նոյն ամսուան հասոյթներուն։ 1326ի մարտ 1էն մինչեւ դեկտ. 31 հասոյթները եղած են 2,106,749,424 զրուշ, մինչ 1325ի նոյն ժամանակամիջոցին՝ 1,990,937,758 զրուշ, այսինքն 115,811,666 զրուշի յաւելում։ Հասոյթներու գրեթէ ամէն գլուխներուն մէջ կը տեսնուին այդ յաւելումները։ Ամբոր միջին հաշուով տարեկան մէկ միլիոն 581,116 զրուշ յաւելում եթէ ըլլայ, մէկ տարուան մէջ ամբողջական յաւելումը կը հասնի 128 973 998 զրշ.ի։

ԹՐԻՊՐԷՏԻՀԱՅԼԻՔ

ՍԱՀՄԱՆԱԳԻՐԸ

Երկու պաշտօնական հեռագիրներու հոմանաձայն, Թէւրքեւեղլէն սահմանագիրքին վրայ տեղ. 15ին կռիւ մը տեղի ունեցած է օսմ. և հելլէն զինուորներուն միջեւ։ Այդ ընդհարումը կատարուած է Տէրէլիի մէջ, որ Բոզքէօյի չէզոք չրջանակին մէջ կը գտնուի։ Երկու օսմ. զինուորներ սպանուած և երեք զինուորներ ալ վիրաւորուած են։ Մանաթքրի կուսակալութեան կողմէ պաշտօնատարներ ղրկուած են միջադէպին վայրը՝ քննութիւն կատարելու համար։ Փեր. 16ին նոր միջադէպ մը պատահած է Զարէի օսմ. սահմանապահ զինուորներուն և էվզոնցներու միջեւ։ Այս վերջիններէն մէկը սպանուած է օսմ. սահմանագլուխին վրայ։ Ցանձնախումբ մը ղրկուած է՝ քննութիւն կատարելու համար։

** Աթէնքէն փետր. 19 թիւով քաղուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ սահմանագլխի միջադէպերը վերջնապէս հարթուած են։ Երկու Թուրք զինուորներու դիակները յանձնուած են Թուրք սպաներու։ Բնութիւն կատարող երկու կողման սպաներուն տեսած բացատրութիւնները բաւարար համարուած են և միջադէպ փակուած է։ Երկու կողմէն ալ լսելի միջոցներ ձեռք առնուած են, բարեկարգութիւնը վերահաստատելու և նոր միջադէպերու առաջքը առնելու համար։

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՁՐՈՑԸ

Երեկի Թասվիրը էֆեմար հետեւեալը կը գրէ. «Զարմիս անձեր զրոյց տարածած են թէ կառավարութիւնը մտադիր է Խորհրդարանը լուծել եւմտացոյցի վրայ կատարուած բուն վիճաբանութեանց պատճառաւ։ Այդպիսի զրոյցներ, օրնք ո՛չ ոզիմաւորեան և օչ ալ իրականութեան վրայ հիմնուած են, երկիրը անիշխանութեան մատնուած ցոյց տալ ուզողներուն կողմէ միայն կրնան հրապարակուիլ։ Երեկ պաշտօնական քննութիւն մը կատարեցինք և մեր քարտ պաշտօնական տեղեկութեանց համաձայն, դահլիճը այդպիսի մտադրութիւն մը չունի բնաւ։ Ասիկա չերիւրուած է անոնց կողմէ, որոնք կ'ուզեն խռոված տեսնել երկիրը։»

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Եպաքքոյին հետ, տուրի օր, Բ. Դրան մէջ խորհրդակցեցան արտաքին գործոց, ներքին գործոց, պատերազմական, դատական, ելմտական և ներքին գործոց նախարարները ու Մ. Ա Ց. կուսակցութեան նախագահ Թալաթ պէյ։

ՀՐԴԵՀ ԵՐԿՐ. ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՆ ՄԷՋ

Կիրակի օր, հէս օրէն յետոյ, ժամը 8ուկէսին, հրդեհի սկզբնաւորութիւն մը առաջ եկաւ երկրագործական պաշտօնատան մէջ, վառարանի խողովակները բռնկելուն հետեւանքով։ Հասած անմիջական օգնութեանց չնորհիւ կարելի եղաւ աղեռելի հրդեհի մը առաջքը առնելու։

ԵՐԵՍԵՓ. ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Պիղայի երեսփոխան ընտրուած է ազատութեան հերոս Ամրէք պէս, որ օսմ. յեղափոխութեան միջոցին Շէյմի փաշան սպանած է Մանաթքրի մէջ, երբ հեռագրատունէն դուրս կ'ելնէր ան։ Շէմի փաշա Համիտի կողմէ լիազօր իշխանութեամբ Մանաթքրը ղրկուած էր, Նիազի պէյն ու ընկերները հետապնդելու և առանց իրաւէի խմբագան հանելու համար Ֆերիզ մը։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Թանգին իր անհիմն կը հերքէ սա զրոյցը թէ Կ. Պոլսոյ իտալական դեսպանը արտաքին գործոց նախարար Բրիֆաի փաշայի մօտ դիմում ըրած ըլլայ Ափրիկեան Տրիպոլսոյ կուսակալին փոփոխութեան մասին։

*** Ժէոն-Թիւրքի բաժին նայելով, օսմ. կառավարութիւնը Իսպանիոյ դեսպանին փափագ յայտնած է որ Թուրքիոյ իսլամական հիւպատոսներէն ոմանք փոխուին, որպէսզի աւելի բարեկամական դառնան երկու տերութեանց յարաբերութիւնները։

ՇԱՀԵՆՇԱՆ ԵՒ ՀՐԱՀԱՆԳԻՉ ԵՆ

Բրիթիշանի Ամփիթատրոնին մէջ Սիկիմարօկրաթի Պատկերները դիտական, պատմական, բնական և ընտանեկան տեսարաններ և ժամանակներ, կրթիչ և զուարճալի, ամէն հասակի համար։ Ափրիկեան թռչուններ, Դալնօ որոշ, մէկ ժամուան մտացում, ամառուան Գիլիդ, անգլիական զինուորական տեսարան, Ա. Թիւլիա Աէնիլլա, Երեւոյթները կը խաբեն, Դարինոյի անցուցած ճգնաժամը, Մոսկուայի հրդեհը, Պապը Ալիի հրեն (Տեսաքննական այժմէութիւն), Ռեյնատի գու

, Նաթալէոն Բ. (պատմական) և նորավարժ քաղաքային տեղական մը, ընտիր երաժշտախումբ, չափաւոր գին։ Այժմ Բ. և Ուրբաթ Նոր Յայտագիր։

Օրուան Դէպքեր

ՁԷՆՈՒՄ. — Բժշկական և քաղաքային Առողջապահական Խորհուրդը Օսմ. Պանքային իրրեւ աւանդ յանձնած էր 400 ոսկի չէք մը, Հալամտա յանձնարարուած սիւլթաթ տը քինինի համար։ Այդ Խորհուրդին հաղորդեալ Հիլմի էֆ., առանց նախապէս արտօնութիւն առնելու, 400 ոսկի գումարը գանձած էր Օսմ. Պանքէն։ Խորհուրդը դատ բացած է թէ հաղորդելին և թէ Օսմ. Պանքային դէմ։

ՀԷՐԹԵՔ. — Անցած գիշեր, ժամը 1ին հրգեղ ծագեցաւ Ֆէյնէր Եալը, Խամայիլ Սաֆա պէյի ապարանքէն, որ այրեցաւ ամբողջովին։

Ազգային Կեանքը

ՆՈՐ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐ

Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը կը ծանուցանէ Պատրիարքարան թէ՝ եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւնը պիտի կատարէ մեծ պահքին մէջ։ Կը խնդրէ որ Ցակոբ Աղա Եպսէ հեռ մէկեակ Սիս զրիսի նաեւ Գէորգ վրդ.ը։

ԲՈՂՈՔ

Սամսոնի Առաջնորդը կը բողոքէ իր վիճակին մէջ պաշտօնավարող Տ. Սթեփանոս քհ.ի դէմ, որ թէեւ կարգալոյծ եղած, բայց կը շարունակէ քահանայագործել։

ԱՇԻԽԱՏԱՆՈՅԻ ԲԱՑՈՒՄ

Ատանայի առաջնորդ Ներսէս վրդ. կ'ծանուցանէ Պատրիարքարան թէ՝ աշխատանքը բացած ըլլալով պէտք է զրամ զրկուի։

ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

Ամասիոյ ազգայինները հեռագրով դիմում ըրած են Տեղապահին և յայտնելով թէ՝ զինուորագրութեան միջոցին տարիքի որոգայթներ չեն կատարուիր, փութով անօրինութիւն մը կը խնդրեն։

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Կեդր. քանոնը գտնուող Հաճընցի նշանաւոր անուն ազգայինը կը խնդրէ որ հարկ եղած դիմումը ըլլայ որպէս զի հանձնի բանը փեսարդրի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՈՅՈՒՄ

Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան Կրօնական ժողովոյ որոշման և բարձրագոյն Պատրիարքարանի Տեղապահ Սրբազան հօր հրամանին համաձայն կը յանձնարարուի արգոյ ազգայնոց, որ եթէ երբեք գիտեն բնիկ Գոնեացի Սեբաստէացի, Ադամեանի ժամանակէ մը իվեր անհետացեալ կողակցին՝ Գասբարիլացի Աղասի Ա. գամեան (ծնեալ Իրիքեանեան) տիկնոջ ուր, ողջ կամ մեռած ըլլալն, հանին Պատրիարքարանիս իմաց տալ։

(Կնիք)

ԻՄ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

«ՍԻ ԽՈՒՄԲ ՁԵ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Գ. ՆՍՏԱՇՐՋԱՆ 52ՐԴ ՆԻՍՏ

ԾԱՆՐ ՄԻՋԱԴԵՊ ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

ԻՄԱՅԻԼ ՔԷՄԱԼ ՊԷՅ ԻՆՉ Կ'ԸՍԷ ԵՊԱՐՔՈՍԻՆ ՀԱՄԱՐ

ԻՄԱՅԻԼ ՔԷՄԱԼ ՊԷՅ Կ'ԱՊՏԱԿՈՒԻ ՍԷՐԷԶԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ՏԷՐՎԻՇ ՊԷՅԻ ԿՈՂՄԷ ԵՒ ՁԵՌԲԻՆ ՀԱՐՈՒԱԾ ՄԸ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ԵՊԱՐՔՈՍԻՆ ԿՈՂՄԷ

Օսմ. Երեսփ. Ժողովը իր հաստատումէն ի վեր, երբոյք թատր հանդիսացած չէր երեսփոխաններու ծեծկռտքին։ Թէև եղած էին նիստեր, որոնց միջոցին երեսփոխաններ ինքզինքնին մեռուցած անուանարկիչ խօսքերով պատուած էին զիրար և չատ անգամ ալ փորձած էին յարձակիլ իրարու վրայ, բայց կարելի եղած էր չուսով առաջը առնել այդ կարգի մէջաղդեցութիւն։

Սակայն երէկի խնդիրը բոլորովին տարբեր հանդամանք ունենալուն՝ հետեւանքն ալ բոլորովին տարբեր գոյն առաւ և յանգեցաւ ապտակահարութեան։

Գիւտէի վիճաբանութեան միջոցին էր. կէս օրէ վերէ։ Կարգ մը բանախօսներ քննադատած էին պիւտէն և կարգը եկած էր Գր. էֆ. Զօրապ։ Այս վերջինը իր ճառը սկսաւ քննադատելով պիւտէին դանազան մասերը. երբ կարգը եկաւ երեսփոխանութեան խնդրին Զօրապ էֆ. անուշդղակի կերպով պատասխանելով Իմայիլ Քէմալ պէյի, ըսաւ թէ՝ ինք երբեք համամիտ չէ որ կառավարութիւնը առանց քիւօմէթրական երաշխաւորութեան երկաթուղիներու մենաշնորհներ տայ այս կամ այն ընկերութեան, ընդհակառակը։

Իսմ. Քէմալ պէյ այդ միջոցին՝ առանց ուղղակի պատասխանելու Զօրապի է առանց նայելու բեմին աջակողմը ուր նըստած էին Հագգը փաշա, Ռիֆաթ փաշա, Ճավիտ ու Խալիլ պէյերը, ըսաւ թէ կառավարութիւնը քիւօմէթրական երաշխաւորութիւն ալ կուտայ երկաթուղիներու մենաշնորհները առնող ընկերութիւններուն և չի տար քիւօմէթրական երաշխաւորութիւն չուզողներուն (ուղղակի ակնարկութիւն դաշիլեի պեռին.) որպէսզի «գօմիսիոն» կ'առնէին...

Այս խօսքերը այնքան ծանրակիր և սակայն ըսուած մեկուսի, հասան նախարարներու ականջին։

Ռիֆաթ փաշա (նստած տեղէն խօսքը Իմայիլ Քէմալ պէյի ուղղելով).— Իսմայիլ Քէմա՛լ պէյ։ Հա՛ն նայեցէք. առանկ խօսքեր պատուաւոր մարդիկ կ'արտասանեն աչք աչքի մէջ նայելով և ճակատ ճակատի...

Այս միջոցին Իսմ. Քէմալ դարձաւ այն կողմը և ճգիւ թէ բերանը կը բանար խօսքը չարունակելու համար, երբ Ս. Պարքոս Հագգը փաշա տաքի-էլաւ, բոլորովին գոնատ և սպառնալից ու ցուցամատը չարժելով յառաջացաւ դէպի Իսմայիլ Քէմալ պէյի ջողմը։ Կեդրոնի և ընտիրներն ալ տաքի եկած էին և ամէնքն ալ դէպի Իսմայիլ Քէմալ կ'ուղղուէին նոյնպէս սպառնալից։ Հագգը փաշա երբ մօտեցաւ Պէրաթի երեսփոխանին յուզմէն դողդղացող ձայնով մը։

— Ոտքի ելէ՛ք, Իսմայիլ պէյ, և անգամ մը նայ մեկին և բարձր ձայնով կրկնեցէ՛ք ձեր քիչ առաջ մեկուսի ըսած խօսքերը... չո՛ւտ կրկնեցէ՛ք...

Իսմայիլ Քէմալ պէյ կակազեց, թոթովեց և ըսաւ թէ՝ ինք այդ տեսակ ամբաստանութեան մը միտքով չըսաւ։

Այս միջոցին արդէն Կեդրոնի երեսփոխանները կը քրթմնջէին՝ երեսփոխանի մը կողմէ եպարքոսին եղած այս անարգանքին դէմ։ Հագգը փաշա ա՛լ աւելի մոռնցաւ Իսմ. Քէմալ պէյի և. երբ այս վերջինը չուարած նոր բացատրութիւններ կուտար և ձեռքը վեր կը բարձրացնէր, յանկարծ Հագգը փաշա զարկաւ Իսմայիլ Քէմալ պէյի ձեռքին։ Սէրէզի երեսփոխան Տէրվիշ պէյ, երէյնանասակ ու բուռկան տարեց Իթթիհատական մը, չառաջնորդ ապտակ մը դեռեզկ ծերունի Իսմայիլ Քէմալ պէյի աչ այտին վրայ։ Անմիջապէս չորս կողմէն հասան և երկու մարդիկները բաժնեցին իրարմէ։ Ապտակը կերպով մը գոհացում տուած էր Հագգը փաշայի որ վերադարձաւ իր տեղը։ Իսմ. Քէմալ պէյ նոյնպէս հանդարտ մը նստաւ իր տեղը, մինչդեռ ապտակողը, կը գոռար «հայոյէք պրագմատիզմ. ասարպամ պէօյլէ թէֆավուզ»։ Սակայն Զափաւոր Ազգայականները, երբ տեսան թէ իրենց պեռը կերաւ ապտակը, սկսան աղմկել և թոյլ չի տուին որ Զօրապ չարունակէ իր ճառը. գոհացում կ'ուզէին։ Ալպանիացի երեսփոխան մը կը գոռար «Բէյիզ պէյ, այս խնդիրը կարգադրեցէք, եթէ ոչ, ասիկա մեծ հետեւանքներ պիտի առնէ»։ Նախագահը թոյլ չի տուաւ որ Հասան պէյ չարունակէ իր խօսքը և իր ցաւակցութիւնը յայտնելով պատահած միջադէպի մասին, չարունակել տուաւ Զօրապի խօսքը։ Զօրապի ճառը վաղուան թիւով։

* *

Հարիւրին 10 կամ հարիւրին 6 իջեցնել։ Ասիկա հոկին զարգացման ստատարդ ձեռնարկներէն մէկն է. աշարը պէտք է հիմակուընէ փոփոխուի և իր վաստակը վճարէ դուրս հանուի։

Հաֆտի պէյ.— Շէրիով դրուած է այդ. և հետեւաբար վնասակար չի կրնար ըլլալ։

Ֆէրիտ պէյ (չար.).— Շէրիի արամադրութիւնները միայն աշարի տուրքին մէջ կը գործադրէք։ Աշարի տուրքը դեղնելու համար հիմակուընէ ակնկալութիւն եղած ձեռնարկներուն։ Թէմեթթիւի տուրքը օտարներուն ալ պարտադիր ընելու հնարը միայն մեր մաղթանքը չի բաւեր. ես բացարձակապէս վստահ եմ որ անոնք չպիտի ընդունին, եթէ նոյն իսկ այս ժողովին ալ ելլէ. պէտք է որ ժողովուրդը ինքն ալ աշխատի այդ ուղղութեամբ. մեր երկրին ներքին գործերուն տէրը մենք ենք. մեր սահմաններէն դուրս եղած չենք. երբ եւրոպական տէրութիւնները չընդունին թէմեթթիւի տուրքի օրէնքը, այն ատեն ժողովուրդը կայ, այն ժողովուրդը որ ինքզինքը ցոյց տուաւ Պանա-Հէրսէքի խնդրին առթիւ։ Վստահ եմ որ ժողովուրդը պիտի նախընտրէ երթալ այն վճռականին մօտ միայն որ օսմանցի է և թէմեթթիւի իր տուրքը վճարած ըլլալը ցոյց տուող ընկալագիրը կախած է իր վաճառատան ցուցափեղկին մէջ. (ծափեր)։ (Թալաղ պէյ. Կը մաղթենք...։) Ո՛չ թէ կը մաղթենք, այլ պէտք է գործադրենք։ Բիչ մը ալ խօսինք մեր ներքին անտնտական քաղաքականութեան վրայ։ Ճամբաներու չինութեան առթիւ պատրաստուած ծրագիրը իր ընդարձակութեան պատճառաւ լաւը իսկա. իսկ քաղաքական և տնտեսական կրկնակ տեսակէտներով կարեւոր եղող Անատոլուի երկաթուղիներու համար բան մը չեղաւ. ասիկա չատ կարեւոր է չատ կենսական էր ու կը դարմանենք մենք թէ՝ ինչո՞ւ մինչեւ այսօր ատոր չձեռնարկեցին. եթէ նոյն իսկ քիւօմէթրական երաշխաւորութիւն տալ պէտք է, տա՛նք։ Այդ երկաթուղիները օրինութիւնը պիտի ըլլան Անատոլուի. օր առաջ ատիկա պէտք է շինուի և ատիկա պիտի ըլլայ մեր էն կարեւոր ձեռնարկը. եթէ ատանք չի շինենք, ա՛ չ փոխառութիւնով և ոչ ալ տուրքերու յաւելումով կրնանք յառաջ երթալ (ծափեր)։ Պէտք է այս Ժողովը գիտակ ըլլայ իր դերին և իր պաշտօնին պատասխանատուութեանը։ Հազիւ մէկուկէս տարի ունինք. աշխատինք գտնել երկրին տնտեսական զարգացմանը համար (ծափեր)։

Վլախօֆ.— Կառավարութեան պիւտէին բացը բաւական մեծ է և այս բացը գոցելու համար կրնանք դեղնել մեր ծախքերը՝ երբ չենք կրնար հասոյթները չատցնել։ Մեր հարիւրին պարտքին համար 8 միլիոն կուտանք. ատիկա անհրաժեշտ է. բայց կրնանք մեր բանակին ծախքերը նուազեցնել «մնայուն բանակ»ի դրութիւնը հաստատելով, ինչպէս է Գերմանիոյ մէջ։ Ուրիշ երկիրներու մէջ հասարակներու մեծ մասը երկրին զանազան պատերազմներուն համար կը գործածուի. մինչդեռ մեր մէջ հազիւ հարիւրին 20 կը գործածենք այս կարգի պէտքերու համար։ Մոռնանք որ օտար երկիրներու մէջ թաղապետական պիւտէներ կան։ Անոնցմէ Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ քաղաքապետութիւններու ելեւմտացոյցը 280 միլիոն է. մինչդեռ պետութեան պիւտէն 138 միլիոն է։ Մեր թաղապետութիւններուն համար հազիւ մէկ միլիոնի ելեւմտացոյց մը յատկացուցած ենք։ Կառավարութիւնը իր հասոյթները աւելցնելու համար կը մտածէ մաքսատուրքը հարիւրին 4 աւելցրնել. ինչ որ 1½ միլիոնի հասոյթ մը պիտի աւելցնէ իր հաշուով։ Նախարարը ըսաւ որ քարիւղի վրայ ալ տուրք դնելով մէկ միլիոնի հասոյթ մը պիտի ապահովէ։ Սակայն ժողովուրդը քարիւղին գինը բարձրանալուն պատճառով քիչ պիտի գործածէ զանա։ Սակէ զատ մաքսատուրքէ տունուած հասոյթը 1ուկէս միլիոն ոսկի. դարձեալ ուղղակի ժողովուրդի գրպանէն է որ պիտի ելլէ, քանի որ միայն ան է այդ ապրանքները գնողը։ Բոլոր ներածուած ապրանքները ժողովուրդին անհրաժեշտ պէտքերն են։ Մաքսատուրքի յաւելումէն ժողովուրդը պիտի տուժէ և անոր սպառողական ուժը պիտի նուազի։ Ամերիկայի մէջ երբ մաքսատուրքը աւելցուցաւ պետութեան հասոյթները 175 միլիոնէն 132ի իջան։ Ասիկա ցոյց կուտայ թէ՝ մաքսատուրքի յաւելումը ոչ թէ յաւելում այլ նուազում առաջ կը բերէ հասոյթներուն մէջ։ Այսպէս մանաւանդ գործարաններուն համար վնասակար տուրք մըն է. իսկ հասոյթի կողմէ կառավարութեան համար ալ օգտակար և վերջնական հասոյթ մը չէ, քանի որ առատութեան տարիներուն միայն հասոյթ կը գոյանայ։ Վնասակար է ըսել, ժողովուրդին, անոր համար որ միլիոնատերերը անքան անարդարօրէն ու բռնութեամբ կը հաւաքեն այդ տուրքը՝ քամելով անոր արիւնը։ Պէտք է այս օրէնքը բարեփոխուի և հոս բիրտի՝ անոր տեղ ուրիշ տուրք մը դնելով. որպէսզի երկրագործը ա՛լ աւելի ընդարձակ տարածութեամբ հնակէ հողը։ Ռումանիոյ մէջ մշակուած հողը հարիւրին 35 է, Գուլիարիայ մէջ հարիւրին 30. Դանիոյ՝ հարիւրին 70. Ֆրանսա հարիւրին 75, իսկ Թուրքիա հազիւ հարիւրին 8. կառավարութիւնը պէտք է երկրագործներուն համար դիւրութիւններ ստեղծէ. չանք թափելու է նաեւ ճարտարարուեստը զարգացնելու. բայց ատիկա ալ սպառողներուն կ'ըլլայ. և ես ալ կ'իրագործուի տուրքերը բարձրացնելով։ Թուրքիոյ մէջ անտառին հոգ կայ. ան հիմակ ծգուած և հետեւաբար գետերէն հոսած գաղթականներ ալ կրնան ապրիլ մեր հողերուն վրայ, սակայն մենք անոնց առջեւ ազդութեան խնդիր կը հանենք և հիմա ալ հակատմական հոսանք մը ստեղծել կ'ուզենք։

Կէս օրուան դադարէն յետոյ Ժողովը շարունակեց պիւտէի վիճաբանութիւնը, այսօրուան ծգելով, Պուլկարիոյ և Թուրքիոյ միջեւ կ'քաւելիք առեւտրական պայմանագրին վիճաբանութիւնը։ Երկրագործական նախարարութեան պիւտէի վիճաբանութեան միջոցին նկատի առնելու համար, յետաձգուեցաւ նոյնպէս Տարաւարեան էֆ.ի մէկ թագրիրը։

Վլախօֆ էֆ. յետոյ չարունակելով իր ճառը ըսաւ թէ՝ աղնամն ալ երկրին վնասակար տուրք մըն է. օրինակի համար տարին երկու հազար ոսկիի, գործ ընող դաւառաբնակ մը ժամուարապէս 400 ոսկի տուրք կուտայ, այսինքն կառավարութեան հարիւրին 80 հասոյթ մը կուտայ։ Թէմեթթիւի տուրքն ալ պէտք է համամասական դրութեամբ բաշխուի, որպէս զի թէ՛ հասութաբեր ըլլայ և թէ արդար։ Ասանք բաւական ընկերվարական սկզբունքներ չեն. երբ ձեզի իբրեւ օրինակ ցոյց տամ պանդոկական երկիրներ, ինչպէս Ռուսիա, Սաքսոնիա եւն. որոնք տուրքերը այս կերպով բաշխած են։ Պէտք է մտածենք ժողովուրդը և թեթեւցնենք անոր բեռը. պէտք է աշխատինք որ ան աւելի ապառէ. որովհետեւ կառավարութեան չանը ապառուին աւելնալուն մէջն է։

Վլախօֆ էֆ. վար իջաւ ծափերու մէջ, ուրկէ վերջ խօսեցաւ Քարասօ էֆ.։ Իսկ Զօրապ էֆ.ի ճառը իր չահեկանութեանը համար չուզեցինք կրճատել և պիտի տանք մեր վաղուան թիւով։

Գրիգոր

Վերջին Ժամ

ԵԷՄԷՆԻ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ

Եգիպտոսի Թարիգի Մէզդալիէ կոչուած ցեղին պէսք՝ Շէյխ Պէյա-իւլ Պէտէն, Եէմէնի ապստամբ ցեղերուն ուղղած է «Կրօնական Պատէրներ» անուն յորդորագիր մը։ Այդ յորդորագրէն 2000է աւելի օրինակներ Եէմէն զրկուած են, ապստամբներուն բաժնուելու համար։ Այս կոչին մէջ յայտարարած է թէ հալեֆնիքը փնցման կ'ենթարկուի ապստամբութեամբ և թէ օտար դուռդիրները կ'ուրախանան. թափուած արիւնէրու պատասխանատուութիւնը ոչ թէ օսմ. կառավարութեան, այլ ապստամբներուն վրայ պիտի իյնայ։

ՄԱՀԱՎԱՃԻՌ

Հօրանի Նամէր գիւղի չէյխը, Մէհմէտ իւլ Ալաէտտին, մահուան դատապարտուած է վերջին ապստամբութեան առթիւ հրատարակի մը պարագլուխ եղած ըլլալուն համար։

ԳԵՏԻՆԻ ՃԵՂՔՈՒՈՒԾ

Նիկոմիդիոյ Նուսրէթիէ գիւղը Գեռինը ճեղքուելով 20 տուներ անհետացած են, անձի կորուստ չկայ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Պէլճիական դեսպանը, երէկ, ներքին գործոց նախարար Խալիլ պէյի այցելելով տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԻՍ

Ազդ.— Քանզի՝ 0/0ին 4 օսմ. փոխառութեան պարտատիրոջերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի որ այդ պարտատիրութիւնն թիւ 42 կարօնները, որոնց սպասմանաժամը կ'աւարտի 1911 մարտ 1/14ին, Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին կիչէներուն կողմէ պիտի վճարուին մարտ 1/14էն սկսեալ, ամէն օր, կէս օրէն առաջ, ժամը 10էն մինչեւ 2½, կէս օրէն յետոյ, բացի կիրակի օրերէն. իսկ ուրբաթ օրերը՝ կէս օրէն առաջ ժամը 10էն մինչեւ կէս օր։ Ի փոխարէն կարօններու և ամսօրեայ ելած պարտատիրոջերու, որոնց հետ պէտք է գտնուին թուակիր պօրտրօներ, պարտատիրոջերու տէրերուն պիտի տրուի ընկալագիր մը։ Շրջաբերութեան թուականէն տասը օր յետոյ, այդ ընկալագիրը պիտի վճարուի Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին կողմէ։

Կ. Պոլիս 27 փետր. 1911 8-2

Տ՝ՕՔԹ. Ա. ԱՐԵՒԵԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄԱՆԱՐՈՅՑ

ՖԻԼԱՏԷԼՖԻԱՅԻ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ ԵՒ ԱՆԴԱՄԱԶՆՆԱԿԱՆ ԳՕԼԵՋԷՆ

Վ Կ Ա Ց Ո Ւ Մ Ք

Աբարբանան Գալինիֆօ, Բերա Թէրէ.Պաշի թիւ 37 15—50

ՔՈՒՐԹԷՍԻ ԵՂԲԱՐՑ

ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

4, Բերա, Թիւնէլի դիմաց, 4

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՃՈԽ ՄԹԵՐՔ, ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՀԱՒՈՐՈՒՄ, ՃԱՇԱՐԱՀԻ, ՆՆՋԱՍԵՆԵԱԿԻ ԵՒ ՀԻԻՐԱՍԲԱՀԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ ԵՒ ՕԹՈՑՆԵՐ

Կարասի գնելի առաջ, մեր վաճառատունը այցելեցէք։ Գիները խիստ չափաւոր եւ անմրցելի են։ Այցելութիւն մը կը բաւէ, համոզուելու համար։ 52—19

Մուշտակեղէններու Մեծ Վաճառատուն

Ժ. ՔՕԹՎԱԼՏ

J. GOTTWALD

ԱՆԹՈՒԱՆ ԳՐԱՄԼ (ՅԱՋՈՐԴ)

Antoine Kraml, Successeur

Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 421

Մեծ մթերք պոռնիմական փեռուրներու եւ աղուափեռուրներու, բարձերու եւ փեռուրէ ծածկոյթներու համար, ամեն գիներով։

Զանազան տեսակներ անթափանցիկ կաւներու, որոնք մասնաւորաբար պատրաստուած են, այդ աղուափեռուրները պահելու համար։ Այդ անթափանցիկ կաւներեն ներս բան չի թափանցեր։

Մուշտակեղէններու, զորգերու, զգեստեղէններու պահպանութիւն, ցեցերու, հրդեհի եւ զողութեան դէմ։

ՃՈԽ ՄԹԵՐՔ ՄՈՒՇՏԱԿԵՂԷՆՆԵՐՈՒ

ԽԻՍՏ ԶԵՂՉՈՒԱԾ ԳԻՆԵՐՈՎ 5—12

Ս. ՄԱՆՏԷԼԻՍԻՍ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ-ԴԵՐՁԱԿ

ԴԱԼԱԹԻԱ, ՎՕՑՎՕՏԱ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 103

Այն Վաճառատան մէջ այրերու յատուկ ամէն տեսակ ձեւաւոր հագուստներ չափու վրայ կը կարուին դէրամատչելի գիներով։ Կերպասեղէնները անգլիական ապրանք ըլլալով թէ՛ տաքուն են և թէ առաջնակարգ։

Միակ այցելութիւն մը կը բաւէ համոզուելու համար թէ այն Վաճառատան գիները զարմացուցիչ են և հագուստները ձեւաւոր։ 9

Ա.ՆՎԻՃԵԼԻՕՐԷՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՎ ՇՈՔՕԼԱՆ

ԵՒ ՍՈՓԱԼԷ

շօքօլան է որ Զուիցերիոյ մէջ, Ալպեանների ամենազուն կաթով պատրաստուած է

ՆԷՍԹԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ՇՈՔՕԼԱՆ

ամենեն սննդարար է եւ իր համը ամեն տեղ գնահատուած է։

ՆԷՍԹԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ՇՈՔՕԼԱՆ ԱՄԻՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԿԸ ԾԱԽՍՒԻ

ՀՈՒԱՆՏԱԿԱՆ ՔՐԷՏԻ ՖՈՆՍԻԷ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1,000,000 Ֆիորին դրամագլխով

Սմբողջովին վճարուած

Սոյն ընկերութիւնը, 1904 սեպտ. 22 թուակիր արք. հրամանագրով Ամթերտամի մէջ կազմուած, պարզեւաւոր պարտաթուղթեր շրջաբերութեան հանած է, որոնք խիստ նպաստաւոր և ապահով արժէթուղթեր են ու չափաւոր գին մը տանին։ Տարին վեց թիրաժ ունի։ Յառաջիկայ թիրաժը պիտի կատարուի 1911 փետր. 2/15ին։

Մեծ պարգեւը՝ 75,000 Ֆրանք

Երկրորդ պարգեւը՝ 10,000 ֆրանք. ուրիշ 1998 թիւեր ալ զանազան դրամներ պարգեւ կը շահին։ Իւրաքանչիւր պարտաթուղթի գինն է 166 ղրուշ 20 փարա, կանխիկ։ Դիմումներու համար պէտք է դիմել Գ. Բ. Առալլի և ընկ.եան (Քրէտի Բօքիւլիր Օթօման), Քիւչիւք Թիւնէլ խան, Կալաթա։ Անոնք որ արտասահմանէն կ'ուզեն պարտաթուղթ գնել, պէտք է մանտա-բոթ ղրկեն կամ Պոլսոյ վրայ չէք մը քաշեն։

Տ՝ՕՔԹ. Ա. ՄԻՄԻՏԵԱՆ

(ԱԿԱՅԵԱԼ ՓԱՏՈՒԱՅԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ)

ՄԱՍՄԱՆԱԳԻՏ

Ակէի, Ականջի, Քրի եւ Կակուդի

Մասնագէտ Ֆրանս. Սեռ-Գենուա հիւանդանոցի, Ակնաբոյժ Աղոտախնամի

Հիւանդ կ'ընդունի օր 9-12 և 1-4 (Ք. Ե.) իր դարմանատունը՝ Բերա, Կալաթա-Սէրայ, Նախկին Քլինիք Տօքթ. Էսմէրեանի։

Աղքատները ձրիաբար կը դարմանէ ամէն օր մինչեւ կէսօր իր դարմանատունը։ 20

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՀԱՅ ՃԱՇԱՐԱՆ

Ղալաթիա, Թիւնէլիին Խվի փողոցը Հուգուգի դատարանին տակ

Իսկապէս խնայողական ճաշարան մը, ուր կարելի է համեստ գումարով կուշտ ու կուռ ճաշել հոմով կերակուրներ, միսը 80 և շաբաթը 20 ղրուշի փոխարէն։ Տրուած կերակուրներն են երկու պնակ մսեղէն կամ բանջարեղէն, մէկ պնակ բիւրեղ կամ ապուր։ Այդ ճաշարանին մատուցումը խիստ համեղ է ու անխարդախ։ Մաքրութեան չատ հոգ տարուի։ Դիմողները մեծապէս գոհ պիտի մնան։

ԼՈՆԺԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՄԻԱԿՆԱՄԵՆԱԼՆՏԻՐ ԺԱՄԱՑՈՑԸ, պաշտօնապէս ընդունուած Օսմ. Պատերազմական Նախարարութիւնէն, Միացեալ-Նահանգներու, Իտալիոյ և Ճարոնի Ծովային Նախարարութիւններէն, Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Սերպիոյ և Քանատայի երկաթուղեաց վարչութիւններէն, ինչպէս նաև Արժանթինի երկաթական թրամուէյներու ընկերութիւններէն և բազմաթիւ ուրիշ ոչ նուազ կարեւոր վարչութիւններէ։

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՄԵՏԱՂ-ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ

5 Մեծագոյն մրցանակներ.—Անվերս (1885), Բարիզ (1889), Պրիւսէլ (1897), Բարիզ (1900), Միլան (1906)։
2 Արտաքոյ մրցանակ, անդամ ժիւռիի.— Ժընէվ (1896), Թուն (1899)։
5 Սեռի մրցանակներ, 50k աւելի ուրիշ մրցանակներ Նեօշատէլի եւ Ֆիուի դիտարաններէն։
16 Շքադրամներ.— Բարիզ, Վիեննա, Ֆիլատէլֆիա, Անվերս Ամսթէրտամ, Զիքակօ, Լն., Լն.։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր ներկայացուցիչ **ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷԶՎԷՃԵԱՆ** եւ ՈՐԴԻՄԵԾ Շուկայ, Մանիֆազաճըլար, 44 — 46. Կ. ՊՈԼԻՍ

Կը խնդրուի գաւառի մէջ ոչն վաճառատան բազմաթիւ յաճախորդներէն, պէտք ներկայանալէն առնուազն մէկ ամիս առաջ դրկել իրենց ապպարանքները, յապաղմանց չենթարկուելու համար։ 50—30

Ցիտեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ գոնարեղէններ եւ ոսկի շղթաներ։

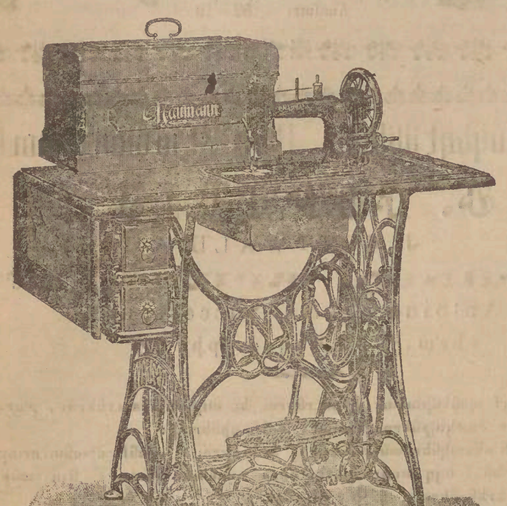

ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՅԱՂԹԱՆԱԿԷ

ՎԱՅԵԼՔՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆԸ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄԻԱՅԱՄ

ՆԱՈՒՄԱՆ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ ԱՇԽԱՐՀԻՍ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ ԻՍԿԱՊԷՍ

ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՆՈՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ՁՐԻ
ԼՈՒՐՋ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿԵՆԴ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Ղալաթիա, Խիւսալենֆիկեար խան, թիւ 3, 4—14, 15
Մթեռանոց, Պէհիկքաբ, Ամարեքլեր, թիւ 44

Մօտերս մասնաճիւղեր պիտի բացուին
մայրաքաղաքիս զանազան թաղերուն մէջ
ԲԵՐԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ

ՏՀԻ ՆԷՇԸՆԼԻ ԲՐՕԹԷՔԹՕՐ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է Ճէյմս Պիլտինկ Զբրչ Սթրիթ։
Ընկ. դրամատունն է Տհի Լօնտոն էնտ Բրօվինչըլ Պանք-Լիմիթըտ, 42 Քասըլ Սթրիթ, Լիվերբուլ։

ՏՀԻ ՆՕՐԹ ԻՍԹԸՐՆ

ԱՆԳ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴՌԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Ընկ. կեդրոնատեղի.—Պանք Զհմպրա, Պօնտպէյք Տարիճկրը
Ընկ. դրամատունը.—Տհի Լօնտօն Ճոյն Սրոֆ Պանք Լիմիթրդ-Տարիճկրը

Վերոյիշեալ Ընկերութիւնք իրենց անհաւասար ուղղամտութեան և արդարաբար ու պատրաստակամ ծառայութեանց համար կ'ապահովագրեն հրդեհի դէմ ամէն տեսակ չենթարկեալ ապրանքներ, ամենանպաստաւոր պայմաններով և ամենէն ցած գիներով։ Արեւելքի համար մասնաւոր գեղեցիկ սակացոյց։ Ապահովագր. ընկերութեանց համայնաժողովէն (սինտիքա) դուրս կ'ելլեսին։

Արեւելքի ընդհանուր լիազօր Տնօրէն (Manager)
ՎԻՉԷՆ Ա. ԴԱԼՖԱՆԵԱՆ
Secretary
ԵՂՈՒԱՐԴ ՃԱՊԵԱՆ

Կալաթա, Իլիտիր խան, թիւ 7, 8
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու մէջ։

ՐՕՅԱԼ ԷՔՍՊԷՆՃ ԷՖՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՔ 5 250,000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻԷՆ ԱՒԵԼԻ

Ծովային Ապահովագր. Ընկերութիւն
ՓՈԽԱԴԱՐՁՈՒԹԵԱՆՑ ՎՏԱՆԳՆԵՐՈՒ
ՇՈՓԵՆԱՒԵՐՈՒ ԵՒ ՄԱՎԱՒՈՒՆԱՆԵՐՈՒ ՄԻՋՈՑԱՒ
ՈՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԵՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԴԷՄ

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳԼԽԱՒՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել՝
ԸՆԴԱՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐՈՒՆ՝
ԳԱԼԻՖԱՔԷՆ, ՅՕՔԻՕՆ Տ. ՔՈՒՐԹԷԼԻԻ ՏԵԱՌՑ
Ղալաթիա, թիւ 6, 7 եւ 8, Պէրէքէր խան 6—52

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ԺԱՄԱԳՈՐԾ
ԺԱՔ ՀԱԶԱՅ
461, ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, 461
Աւստր. համակատան դիմաց

ՄԻԱԿ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑ
ՆՈՐ ԺԱՄԱՑՈՑՑՆԵՐՈՒ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Նորոգութիւնները խնամով կը կատարուին
աժան կերպով և մէկ տարուան
երաշխաւորութեամբ

Ադամանդազարդ ժամացոյցներու մրեռ մը միշտ պատրաստ կը գտնուի
Արեւելեան գոհարեղէններ՝ խիստ աժան գիներով
Հին եւ թանկագին քարերու գնում ամենաբարձր գիներով
Վաճառատունն դուրս գտնուած ելեկտրական ժամացոյցը եւրոպական
եւ բրական ժամերը ցոյց կուտայ 9—50

Cie Russe
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբաթուան երթեւեկութիւններ
ՑՈՒՆՈՒԱՐ
Կիր. 16,8 Իզմիր, Պիրէան, Աղեքսանդրիա. առտուան ժամը 11ին։
Բշ. 27/9 Սէվաստաբոլ. ժամը 10ին։
Գշ. 28,10 Տարանէլ, Իզմիր, Քիոս, Հոդոս, Մերսին, Իսքենտերուն, Թրիպոլի, Գէրսէթ, Հայֆա, Եաֆա, Բաս-Սաիտ և Ազեքս. ժամը երեկոյեան 4ին։
Նշ. 30/12 Օտեսա. առաւ. ժամը 10ին։
Նշ. 30/12 Ինէպոլի, Սինոպ, Սամսոն Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Բիզէ և Պաթում. ժամը 10ին։
Շբ. 1/14 Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
Կիր. 2/15 Իզմիր, Պիրէան և Աղեքսանդրիա. առաւուան ժամ 11ին։

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՄԻՆԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՖԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ԺԱՄԱՆՈՒՄՆԵՐ
Իսմի, փետր. 25ին, Սեւ ծովէն հոս կը ժամանէ։
Իմիրեբի, փետր. 28ին, Մարսիլիայէն։
Սիրիասի, մարտ 7ին, Սեւ ծովէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Փնտր. 24ին, Շբ. իրիկուան ժամը 4ին, Իսմի չոգենաւը, նաւապետ Պուլ, դէպի Մարսիլիա։
Մարտ 1ին, Դշ., իրիկուան ժամը 4ին, Իմիրեբի չոգենաւը, նաւապետ Բէքտաշ, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում, և Նովորոսիսք։
Մարտ 8ին, Դշ. իրիկուան ժամը 11ին, Սիրիասի չոգենաւը, նաւապետ Վէրկէօ, դէպի Մարսիլիա։

Ռ. ՌՐՇՈՒԼ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ - ՖԷՐԱՑՆ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ՝ 130,000,000 ֆրանկ
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ՝ 39,000,000 ֆրանկ
Կեդրոնատեղի՝ ՎԻԵՆՆԱ
Մասնաճիւղեր.— Կ. Պոլիս (Պոլսոյ և Բերայի գրասենեակներով), Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Խարթում, Մանչուրիա, Զակազիկ, Լիմասոլ (Կիպրոս), Սելանիկ, Բավալա, Իզմիր, Քանթի, Սէրէզ, Սամսոն, Տրապիզոն, Քիոս, Եանեա, Պիրէոն, Բաթրա, Վոլօ, Շիրա, Քալամաթա, Թրիւոլիցա, Լարիսա, Հանիա, Գանտիա, Բէթիսօ (Կրետէ)։
Հեռագրական հասցէն՝ ԱԹԷՆՕՖԼԷՍ
Աթէնքի պանքան կը զբաղի դրամատնց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխառութիւն ապրանքներու և արժեթուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղչում, առնելիքի գանձում, վարկագրերու չրջաբերութիւն, փոխանակագիր, Թուրքիոյ ու Եւրոպայի քաղաքներուն վրայ չէքերու փոխանցում հեռագրաւ, հաշուընթաց։
Սակարանական գործառնութիւններ եւ արժէքներու.— Սակարանական հրամաններու գործադրութիւն մեր ու եւրոպական հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով։ Արժեթուղթերու պահպանութիւն՝ անկէն վարձքի մը փոխարէն։ Զեղչ և գանձում ամէն կարգի կտրոններու։
Ապառնդ.— Աթէնքի պանքան դրամական ապառնդ կ'ընդունի, տարին 3% (տարիւրին երեք) տոկոս վճարելով։
Խնայողութեան սնտուկ.— Աթէնքի պանքան՝ փոքր խնայողութիւնները քաջալերելու համար, խնայողութեան սրճոտուկի ապահովութիւն մը կազմակերպած է, որով %ին 4 տոկոս հետաքրքրական ապառնդներու։
Առեւտրական ճիւղ.— Աթէնքի պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէրիմէն խանի (Պոլիս, Եէմիշ-Իսկէլէսի) մէջ, նաև նաւամատոյցին մօտ, իր մեքենացը կ'ընդունի չատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յաճախորդներու ապրանքները պահպանութիւնը, թէ իբր ապառնդ և թէ իբր երաշխաւորութիւն իր ըրած փոխառութեանց։ Աթէնքի պանքային Լոնտոնի մասնաճիւղին մէջ ալ առեւտրական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առեւտրական գործերով կը զբաղի խիստ լափաւոր պայմաններով։
Ընդհ. տնօրէն
Ռ. ՄԱԶԱՍ.

ՏՕՔԹ. ԱՐԱՄ ՈՒՆՃԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՔԻՔԻ, ԱԿԱՆՋԻ ՈՒ ԿՈՂՈՐԴԻ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ

Բարիզի մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով՝ ելեքտրականութեան ու ցարդ Պոլսոյ մէջ չգործածուած տաք օդի, տիաթերմօսօֆրիի, պուռնօսօֆրիի, հօգօթերմօսօֆրիի ու ամենէն նորագոյն մեթոտներով մեծ յաջողութեամբ կը դարմանէ խուլութիւնը, դէլխու պտոյտը ու հինցած ցաւերը, ականջի խժալը ու ականջի, քիթի, բերնի, կոկորդի ու խոչակի ամէն տեսակ հիւանդութիւնները։
Նամանաւանդ երեսի ու քիթի վրայ, եղած տգեղութիւնները, որոնք ցարդ անբուժելի նկատուած էին, առանց գործողութեան, կատարելագործեալ չոգէ նորագոյն գործիքով մը, որուն շնորհիւ բաղում այդ կարգի հիւանդներու ներքին մէջ բժշկուած ըլլալը կ'ապացուցանէ։
Վիզի ու գլխու վրայ ամէն տեսակ գործողութիւն կը կատարէ և տղոց կոկորդի նիւթերը (պատէմիք) կը հանէ առանց արիւնահոսութեան իր մասնաւոր գործիքով։
Հիւանդ կ'ընդունի մինչեւ կէս օր։ Պահէք դարու, Համիտիէ սիպիլի դէմ, Աբիկ Իսթիւֆեան դեղարանը. իսկ կէս օրէ վերջ, իր տունը, Բերա, Շիտակ ճամբայ, Թաքսիմ, Ֆրանս. հիւանդանոցին մօտ, թիւ 52 պարտքմանը։
Հինգշաբթի օրերը կէս օրէ վերջ իր տունը դիմող ամէն հիւանդները, իսկ վկայեալ աղքատները ամէն օր ձրիաբար դարմանելու պատրաստ է։ 33—55

ՏԵՂԱՓՈՒԹԻՒՆ
Բերա, Շիտակ ճամբայ, Թաքսիմի Ֆրանսիական հիւանդանոցին մօտ, 52 թիւ պարտքման։

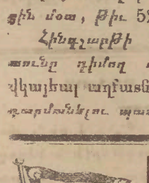

ԽՏԻՎԻԷԼ ՄԷՋԼ ԼԱՅՆ
ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԱՐԱԳ ԵՐԵԻԵԿ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ, ՊԻՐԷՈՆԻ և ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱՅԻ ՄԻՋԵՒ ԵԼԵԿՏՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
Առաջնակարգ նաւ.— Սեղանի գինին ձրի
Օսմանիէ չոգենաւը, նաւապետ Գաթթէյլի, Աղեքսանդրիայէն կը հասնի մարտ 5ին, մարտ 7ին Դշ. օր, կէս օրէն յետոյ ժամը 3ին ճամբայ կ'ելլէ դէպի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Միթիլի, Իզմիր և Պիրէոն։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ
Սաիտիէ չոգենաւ, նաւապետ Ծինալէյ, 1911 1/14 մարտ երեքշաբթի օր Սուրիոյ եղերքէն հասնելով, 4/17 մարտ չորեքշաբթի օրը կը մեկնի դէպի Կէլիպոլու, Տարանէլ, Միթիլի, Իզմիր, Քիոս, Հոդոս, Մերսին, Աղեքսանդրիա, Թարապուլուզ, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրթ-Սաիտ և Ազեքսանդրիա։
Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մէյմէնէթլի խան, Պոլիս՝ Վալիեէ Սօլ Թան խան։

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Cie. de navigation Austro-Americana)
ԱՆԴՐԱՏԼԱՆՏԵԱՆ 45 ՇՈՓԵՆԱՒ
Կանոնաւոր մեկնում ամէն հինգշաբթի օր։ Մասնաւոր դիւրութիւններ կ'ընծայուին հայ ճամբորդներուն։ Շոգենաւերը կրկին պատուակ ունին։ Սնունդը խնամեալ է։ Ելեկտրական օդափոխում և լոյս։ Մարքոնիի դրութեամբ անթել հեռագիր։ Բժիշկ և դեղ ձրի։
Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել գլխաւոր գործակալութեան, Ղալաթիա, Շարապ իսկէլէսի փողոց, Լոյտ Օթրիշէն գործակալութեան նախկին չէնքին դիմաց և Արապեան խանին վերեւ թիւ 24։ Ընդհ. գործակալ
ԹԷՕՏՕՐ ՔՈՒՐՄԻՋԻ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿ
(ԷՄՆԻԼԹ ՍԱՆՏՐԸԼԸ)
1284 ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Օսմ. կառավարութեան երաշխաւորութեան ներքեւ կը գտնուի եւ երկրագործ, պանիսան վարկ բացած է Պոլիս ձեռքի Օղլու փողոց, իր սեփական տեղին մէջ։
Հետեւեալ պայմաններով դրամ կ'ընդունի եւ փոխառութիւն կ'ընէ։
Դրամ ընդունելու պայմանները.—
Մէկ տարի եւ աւելի պայմանաժամով առանց ձգուած դրամներու համար տարին հարիւրին հինգ տոկոս։
Վեց ամսուան պայմանաժամով ձրգուած դրամներուն համար տարին հարիւրին 4 տոկոս։
Առանց պայմանաժամի, ընթացիկ հաշուով, այսինքն ուզուած ատեն դրամը առնելու պարագային, տարին հարիւրին 4 տոկոս կը վճարէ։
Առանց պայմանաժամի կ'ընդունուի մէկ քառորդ ոսկիէն սկսեալ մինչեւ 500 ոսկի։
Փոխառուութեան պայմանները.—
Գոնտրեղէններու, ոսկի ու արծաթ առարկաներու և արժեթուղթերու փոխարէն տարեկան հարիւրին ութը տոկոսով դրամ փոխ կուտայ։
Ապահովութեան Սնտուկը ֆէրմէթան չտերուն ծառայող հանրօգուտ հաստատութիւն մըն է և իր գործառնութիւնից մէջ ժողովրդեան շահերը կը փնտռէ։ Թէ երկրին և թէ ժողովուրդեան շահերուն նպաստաւոր է Ապահովութեան Սնտուկը նախընտրել քան թէ օտար հաստատութեանց հետ գործ ընել։

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԴԻՒ.
ԱԶԴ.— Քոնսոլիէի հարիւրին 4 օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1905 մարտ 1/14ին աւարտող այդ արժեթուղթերուն թիւ 30 կարօնները, ինչպէս նաեւ 1896ի փետր. 1/14ի 12րդ վիճակահանութեան մէջ ամորթի չտան պարտաթուղթերը եթէ մինչեւ 31/13 մարտ չներկայացուին վճարման համար, ջնջուած պիտի համարուին։ 12—9
Կ. Պոլիս, 15 փետր. 1911

*** ԱԶԴ.— Թէսալիքի Բրիօրթէթ հարիւրին 4 օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ յառաջիկայ 1911 փետր. 1/14էն սկսեալ, պայմանաժամը այդ թուականին լրացող թիւ 36 կարօնին վճարումը, ինչպէս նաեւ յունուար 1/14ի վերջին վիճակահանութեան մէջ ամորթի եղած պարտաթուղթերուն վճարումը պիտի կատարուի Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին կողմէ։ Ի փոխարէն կարօններու և արժեթուղթերու, որոնց պէտք ընկերանն թուակիր պարտրօնները, ընկալագիր մը պիտի յանձնուի։ Այդ ընկալագիրը իր չրջաբերութեան հանուելու թուականէն տասը օր յետոյ վճարման համար պէտք է ներկայացուի Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կեդրոնին։ 12—9
Կ. Պոլիս, 4 փետր. 1911

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱՑՄԱՆՆԵՐԸ

Պոլսոյ համար Բօսթ Լօքալ արկ.	108 գր.
» » » վերսամ.	60 »
Գաւառներու համար արկ.	108 »
» » վերսամեալ	60 »
Արտասահմանի համ. արտկան	35 ֆր.
» » վերսամեալ	20 »

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ. հասցէի փոփոխման համար 2 գրշ.։ բաժանորդները անպայման կանխիկ, ծանուցումներ առանձին կը տարարուին. գրած գրելու ամենապէսին եւ ոչ ոչ մէջը Մանագրատին է։

Գրաբար՝ ԴԱՐԵԳԻՆ ՊՕՍԵԱՆԻՆ